

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGraw
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК XII. Ч. 90 (1453). ЧЕТВЕР, 31 ЛИПНЯ 1930. WINNIPEG, MAN. THURSDAY, JULY 31, 1930. No. 90 (1453). VOL. XII.

ЛІБЕРАЛЬНИЙ УРЯД КІНГА ПРОВАЛИВСЯ У ВИБОРАХ; КОНСЕРВАТИВНА ПАРТІЯ ПРИЙДЕ ДО ВЛАДИ

КОНСЕРВАТИСТИ МАЮТЬ ЗАПЕВНЕНУ БІЛЬШІСТЬ У ПАРЛЯМЕНТІ

ВИБРАЛИ 137 ПОСЛІВ НА ВСІХ 245; ПРЕДСТАВНИЦТВО ЛІБЕРАЛЬНОЇ ПАРТІЇ ЗМЕНШИЛОСЯ ДО 89.

ТОРОНТО, Ont., 29 липня. — Вислід федеральних виборів у цілій Канаді представляється сьогодні так:

Консерватисти	137
Ліберали	86
Об'єднани Фармери Алберти	10
Ліберальні прогресисти	3
Прогресисти	2
Лейборити	3
Незалежні	2
Сумнівні	2
Разом	245

У вчорашніх федеральних виборах ліберальний уряд Менкензі Кінга провалився й консервативна партія під проводом Р. Б. Бенета прийде до влади в Канаді.

На всіх 245 місць у парламенті консерватисти вибрали 137 послів, а ліберали лише 86. Разом з трома вибраними ліберальними прогресистами ліберальний провідник Кінг буде мати за собою 89 послів.

На ріжні інші групи припадає 17 послів, а з двох округів нема ще повного вислуду голосування.

У попереднім парламенті ліберали мали 123 послів, а консерватисти 90. Крім того ліберальний уряд мав запевнену підтримку 9 ліберальних прогресистів.

Чотири члени уряду Кінга провалилися у виборах. Ними є: Чарлс Донінг, міністер фінансів; Т. А. Крірар, міністер зазіниць і бувший провідник прогресистів; Лусієн Кенон, генеральний прокуратор; Сирус МекМілден, міністер риболовства.

Одну з найбільших поразок потерпів уряд Кінга в провінції Квебеку, яка завжди уважалася твердиною лібералів. Консерватисти вибрали там 25 послів, а ліберали — 39, в той час як у попереднім парламенті Консерватисти вибрали там 4 послів, а ліберали 60.

Велику побіду віднесли консерватисти в Манітобі, де вибрали 11 своїх послів на всіх 17, в той час як у попереднім парламенті вони не мали ані одного.

Консервативна партія віднесла також перемогу в приморських провінціях на сході і здобула нові мандати в Саскчевані й Алберті.

За те в Бритіші Колумбії консерватисти втратили шість мандатів і в новім парламенті будуть мати шість послів проти 12 у попереднім. Ліберали, що мали перше тільки одного посла, будуть мати тепер найменше чотирох а можливо й шістьох послів.

У всіх трох степових провінціях консерватисти вибрали 23 послів, в той час як у виборах 1926 року вони вибрали лише одного.

Крім лібералів і консерватистів є вибраних 10 фермерських послів в Алберті, три лейбористських (два у Вішніпегу й один у Венкувері), два прогресисти і два незалежні.

Консервативна більшість над всіма партіями і групами виносить 29 послів.

Як головні причини упадку ліберального уряду вважають безробіття, спадок цін на фермерські продукти і взагалі теперішню економічну кризу.

На сході, особливо в провінції Квебеку, до упадку уряду спричинилося ново-зеландське масло, яке спроваджувало до Канади на підставі спеціальної угоди.

Консервативна партія, яка підчас цілої виборчої кампанії обіщувала, що цілком знищить безробіття, як прийде до влади, тепер буде мати нагоду "перевести" свої обіцянки в життя, бо має запевнену абсолютну більшість у парламенті.

Робітничий клас Канади буде мати нагоду переконатися, що варта виборчі обіцянки капіталістичних партій.

Вислід виборів у Вінніпегу й окрузі Селкирк

ВІННІПЕГ, 29 липня. — Підчас федеральних виборів у Вінніпегу зістали вибрані два консерватисти і два лейборити. Вудсворт і Гіпс затримали свої місця в парламенті, а два ліберальні кандидати — бувші послы Торсон і МекДирмід — провалилися, а на їх місце вийшли консерватисти Кенеді й Роджерс.

Тов. Леслі Моріс, кандидат Комуністичної Партії в Північній Вінніпегу, отримав 2,164 голосів, а тов. М. Дж. Форкін, комуністичний кандидат у Північно-Центральній Вінніпегу, отримав 501 голосів.

Проти Гіпса й Вудсворта ліберали не ставили своїх кандидатів і це допомогло їх виборам. Між лібералами а лейборитами була заключена угода, на підставі якої одні проти других не ставили кандидатів, і на цім лейборити виграли.

Ліберальна партія підтримувала Гіпса як свого власного кандидата. Про це найкраще свідчить той факт, що за Гіпсом робили українські націоналісти з "Українського Голосу" й шаповалівської газетки, які відкрито підтримували ліберальну партію в цих виборах.

Крім двох чисел згаданої шаповалівської газетки, що були присвячені Гіпсові й ліберальній партії, вийшли ще три числа т. зв. "Українського Робітника", що були переповнені пашквілями на Комуністичну Партію і її передових членів та агітували за вибором Гіпса.

Всі три числа були друковані й редаговані в "Українським Голосі". На їх видання треба було спорити суми грошей, однак "робітничі" партія мала досить фондів на брудну кампанію проти комуністів, пішовши навіть за допомогою, очевидно купленою, до явних погромщиків.

У фермерським окрузі Селкирк, де кандидував тов. Іван Навізівський з рамени Комуністичної Партії, нема ще повного вислуду голосування, коли писемо ці рядки. Нема ще результату з 13 місць голосування, однак і без них тов. Навізівський має вже 1,717 голосів.

Коли взяти під увагу, що це перший раз комуніст кандидував між фермерами — перший раз не лише в Манітобі, але й цілій Канаді — то число голосів, видданих на тов. Навізівського, є досить поважне.

Без сумніву, коли буде повний вислід голосування в окрузі Селкирк, число голосів тов. Навізівського дещо збільшиться.

Коли писемо ці рядки, нема ніяких відомостей про те, кілька голосів отримали комуністичні кандидати в інших провінціях. Дешчі Канадійської Преси не "подають" числа голосів окремих кандидатів у ріжних округах Канади.

ВІСЛІД ВИБОРІВ У ВІННІПЕГУ

ПІВНІЧНИЙ ВІННІПЕГ.	
Гіпс, лейборит	6,911
Блейк, консерватист	5,012
Моріс, комуніст	2,164

ПІВНІЧНО-ЦЕНТРАЛЬНИЙ.	
Вудсворт, лейборит	8,337
Гарган, незал. консерв.	2,024
Форкін, комуніст	501

ПІВДЕННО-ЦЕНТРАЛЬНИЙ.	
Кенеді, консерватист	17,391
Торсон, ліберал	13,661

ПІВДЕННИЙ ВІННІПЕГ.	
Роджерс, консерватист	10,161
МекДирмід, ліберал	9,872
Тенер, незал. лейборит	257

ВІСЛІД ВИБОРІВ У СЕЛКИРК

Стіг, консерватист	5,541
Бенроф, ліберал-прогресист	5,292
Навізівський, комуніст	1,717

Нема ще вислуду голосування з 13 місць.

ЦЕРГІБЕЛЬ ЗАБОРОНИВ ПЕРШО-СЕРПНЕВУ ДЕМОНСТРАЦІЮ

(Бездарна депеша Інспектора.)
БЕРЛІН, 24 липня. — Соціал-фашистський шеф поліції Цергібель заборонив тут першо-серпневу демонстрацію в Люстартені, після чого Комуністична Партія рішила влаштувати демонстрацію в західній частині міста, серед буржуазії.

Цергібель заборонив також протестаційні мітинги проти відмови уряду випустити делегацию радянських дітей до Німеччини.

(Делегация мала прибути на другий світовий дитячий конгрес, що маєтись відкрити сьогодні в Берліні.)
Ліга Комуністичної Молоді апелює до робітників зигнорувати заборону й демонструвати на всякий випадок.

БЕРЛІН, 24 липня. — У виборах до райхстагу 14 вересня візьме участь більше як 30 партій.

В Мінхені поліція зробила рейд на приміщення Комуністичної Партії, при чім розбила двері, поломала річи в середині, сконфіскувала ріжні матеріали й кореспонденцію та знищила офіс.

АРЕШТУВАННЯ В ЧЕХІ.
ПРАГА, Чехо-Словаччина, 24 липня. — В Кнебелю арештовано двох робітників за роздавання негегальних летючок. У Брні поліція перевела ревізію у всіх місцях, де сходяться червоні трейд-юні.

Бразда, управитель комуністичного денника в Пільзіні, зістав арештований.
Комуністи Пардубіч і Хрудні, арештовані десять днів тому, є на голоднім страйку, щоб добитися звільнення.

БЕЗРОБІТТЯ В НІМЕЧЧИНІ СИЛЬНО ЗРОСТАЄ

БЕРЛІН, 25 липня. — Помімо оптимістичних заяв німецьких капіталістів, факти доказують, що криза в Німеччині шораз збільшується й нема виглядів на поліпшення.

Офіційна статистика виказує, що в половині липня було зареєстрованих 2,770,000 чоловіків і жінок без праці. Однак офіційні числа не дають повної картини безробіття в Німеччині.

У своїм звіті про безробіття урядове бюро каже, що перший раз в історії Німеччини число безробітних у літні не є менше від числа безробітних у зимі, а навпаки, від кінця червня число безробітних збільшилося. Найбільший зріст безробіття помітний в індустріальних центрах у Рурініні й Вестфалі.

Товариші, відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісті"!

ЛІТВІНОВ КОМІСАРЕМ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ

МОСКВА, 22 липня. — Максим Літвінов зістав назначений народнім комісарем закордонних справ на місце Юрія Чичеріна, що зрезигнував з причини слабого здоров'я.

Колегія для закордонних справ включає Крестинського, Карахану й Стомянкова.

Літвінов через довгі роки був заступником народнього комісара закордонних справ, а в останніх пару роках, коли Чичерін занепав на здоров'я, він був фактично головою закордонного департаменту.

Чотири робітники вбиті залізничним поїздом.

МОНКТОН, Нью Бронзвік, 20 липня. — Чотири робітники були убиті й 17 інших були покалічені підчас розбиття сьенарського поїзду, що віз цирк Ал. Дж. Барнса з Ньюкстл до Шарлоттаві. Катастрофа сталася в Канаді, 14 миль на північ від цього міста, в сьей годині сьегодні рано. Усі убиті й покалічені, за одним винятком, це робітники цирку.

ДЕСЯТКИ ОСІБ УТОПИЛИСЯ В НІМЕЧЧИНІ.

КОБЛЕНЦ, Німеччина, 23-го липня. — Десятки осіб утопилися тут вчора вечером, коли завалився понтоновий міст підчас святкування евакуації Надрені, в яким узяв участь президент Гінденбург. Досі видобуто з ріки 36 трупів.

ДОКАЗУЮТЬ, ЩО ДОКУМЕНТИ ГВЕЙЛЕНА БУЛИ ПІДРОБЛЕНІ

НЮ ЙОРК, 25 липня. — Конгресова комісія Фиша, назначена для "розслідування комунізму" в Злучених Державах, закінчила тут учора свої переслухання, які виявили тісний зв'язок між російськими білогвардійцями в Америці а поліцією та державною владою.

Приводом до цього послужили відомі антирадянські "документи" Гвейлена, бувшого начальника поліції в Нью Йорку. Комісія допитувала остаточно трох свідків, які дали неоспоримі докази, що ці "документи", які нібито свідчать про зв'язок між Амтгором а комуністичним рухом в Америці, були підроблені російськими білогвардійцями в Нью Йорку.

Тими свідками були Джан Співак, співробітник шойорської газети "Грефік"; шойорський друкер Макс Вагнер і Джоузеф Майкел, адвокат Амтгорта.

Співак розказав, як він виявив, що листовий папір, на яким написані фальшиві документи, був надрукований у друкарні Багнера на заморелівні білогвардійців під проводом Юрія Дзамгарова.

Вагнер підтвердив це й заявив, що в його друкарні це стоїть набір наголовка, що був надрукований на листовім папері.

Співак заявив також, що Дзамгаров був у зносинах з Гвейленом, а державним департаментом та з Ралфом Ізлі, секретарем Нешинск Свік Дерейшен, якої чинним головою є Меттью Вол, віцепрезидент Американської Федерації Праці.

РУМУНІЯ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО ВІЙНИ ПРОТИ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ

БУКАРЕШТ, Румунія, 25 липня. — На засіданні найвищої військової ради, що відбулося під головуванням короля Кароля, рішено реорганізувати сухопутні, морські й воздушні збройні сили країни після найновіших вимог військової техніки.

На засіданні виявилось, що не досить скоро поступає робота над поширенням військової бази в Констанці, на Чорнім морі. Генерал Гуранд, представник французького генерального штабу, який недавно відвідав ту-базу, заявив, що робота над її поширенням мусить бути прискішена до того степеня, щоб усі наміщені будівлі в порті були готові з кінцем цього року.

В Букарешті відбулася нарада військових аеропланів, замітна головно тим, що в ній брали участь подьські військової літаки.

Плянували повалити баварський уряд.

МІНХЕН, Німеччина, 23 липня. — Поліція каже, що викрила плян широкої комуністичної змови проти баварського уряду. Після заяви поліції, комуністи нібито плянували виконати державний переворот і захопити владу в свої руки.

Поліція перевела ревізію в приміщенні Комуністичної Партії, де забрала ріжні матеріали й списи членів. Ревізію переведено також у помешканні бывшего посла федерального парламенту Кухмана, в якого забрано багато матеріалів та "пляни повстання."

АНТИВОЄННА ДЕМОНСТРАЦІЯ

— ВІДБУДЕТЬСЯ —

В П'ЯТНИЦЮ, 1-ГО СЕРПНЯ

В ГОДИНІ 7-И ВЕЧЕРОМ

НА МАРКЕТ СКВЕР

БУДУТЬ ГОВОРИТИ ВИЗНАЧНІ ПРОМОВЦІ

РОБІТНИКИ! ПОБОРЮЙТЕ ВОЄННУ НЕБЕЗПЕКУ! НЕ ДАЙТЕСЯ ОБДУРИТИ "МИРОВИМИ" КОНФЕРЕНЦІЯМИ І ПАЦИФІСТИЧНИМИ ФРАЗАМИ! ВОЄННА НЕБЕЗПЕКА Є ДІЯСНА І ЗАВЖДИ ІСНУЄ! ВИХОДИТЬ І ПОКАЖІТЬ СВОЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗМ! ОБОРОНЯЙТЕ РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published bi-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street, in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі: Редакція, адміністрація: друкарня містяться в Українському Робітничому Домі, на розі вулиць Причард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ПРОТЕСТУЙТЕ ПРОТИ НОВОЇ ІМПЕРІАЛІСТИЧНОЇ ВІЙНИ.

Імперіалісти готують світову нову імперіалістичну війну. Ім стає тісно, вони, обмурувавши високими тарифами, даються надпродукцією фабричних і рільних товарів, для яких вони не мають ринків збуту. Щоб здобути ті ринки, вони хочуть поділити світ по новому, повідбирати одні у других колонії, розчавити суперників.

Хто ж ті суперники? Кожна капіталістична держава є за раз суперницею другої такої самої держави. Дипломати капіталістичних держав засідають за одним столом в Дідзі Націй, на різних конференціях "роззброєння", але за спиною кожний з них тримає ножа один проти другого. Брїян організує групу держав до своєї Пан-Європи, щоб створити доволка французького імперіалізму і під його керівництвом опору для своїх імперіалістичних планів.

Франція озброюється проти Італії, а Італія проти Франції. Польща, Румунія та Прибалтійські держави утворюють об'єднаний фронт проти Радянського Союзу під проводом Франції. Злучені Держави, Велика Британія і Японія, які недавно підписали в Лондоні угоду про "обмеження зброєнь" на воді, в ділі ухвалили величезну програму-будування нових кораблів сучасного найновішого типу.

Всюди відбуваються військові маневри з сотками й тисячами аеропланів. Будується для цього спеціальні міста, яких потім бомбардують з аеропланів на очах соток тисяч народу. Інші знову аероплани приспособили до газових атак, знову інші вилітають на лету чорні дими, щоб сховати від "ворога" цілу летунку чи морську ескадру. Одним словом готується війна на землі і під землею, на воді і під водою та в повітрі. Літаки, тенки, кораблі, підводні човни, трійливі гази, пекольні машини, скоростріли, гармати найрізноманітніших систем і величини — все це капіталісти приготували на нищення людства, окрема трудового людства, все це на нищення, на страшний морд.

А для чого? Бо капіталісти тісно, бо він хоче зисків, бо він немає де подіти надпродуктованих мозольною працею робітництва й фермерства величезної кількості продуктів. Бо він, нарешті, має "надпродукцію" самих робітничих рук, для яких не може дати роботи і які починають його непокоїти. Тому треба дати їм роботу мордувати одні других за інтереси капіталістів.

Друге — на одній шестій земної кулі росте й розвивається новий суспільний лад, який зараз стоїть як смертний вирок капіталістичному ладові. Проти него, проти Радянського Союзу зброються капіталістичні держави, проти него провалять вони інтриги, щоб спровокувати його на війну. Ми не будемо тут повторити різних провокаційних нападів на радянське представництво в Польщі, Китаю, Лондоні і інших державах, різних трюнджень проти КРСР капіталістичної преси. Про це вже багато писалося й говорилося. Ми тільки кажемо, що світові імперіалісти готують кроваву баню трудящим цілого світа. І на це приготування трудящі цілого світа, всі працюючі Канади повинні відповісти 1 серпня великим масовим протестом.

Тому в п'ятницю, 1 серпня, всі виходять на противоїсну демонстрацію, протестуйте проти небезпеки нової світової імперіалістичної війни та в обороні Радянського Союзу.

ВИБОРЧА КАМПАНІЯ ЗАКІНЧИЛАСЯ ПЕРЕМОГОЮ РЕАКЦІЇ.

В понеділок, 28 липня відбулися в Канаді вибори до домініантного парламенту. До влади прийшла консервативна партія, партія великого капіталу. Ліберальна партія, що була при владі від 1921 року, потерпіла поразку. Фармерські прогресисти також прийшли до парламенту здорово пошкодженими. До соціал-реформистської лейбористської пари прибув ще один голос.

Мільйонер Бенет стане на чолі уряду мільйонерів і буде рятувати "безробіття" та "Канаду для канадійців". Партія мільйонерів розбила ліберальну, "твердию", провінцію Квебек, здобувши в ній від лібералів 20 кандидатів. Безробіттям, ново-зеландським маслом, злудними обіцянками фермерам високих цін на їхні продукти та робітникам праці прийшов Бенет до влади. Всі "заслуги", що ними хвалилася ліберальна партія та її підголоски з прогресивних та лейбористських таборів нічого не помогли Кінгові, ні його міністрам, з яких багато, між ними лідер тарифи Донінг та новоспечений міністер-ліберал Крірер, провалялися.

Бенет сформує уряд з міністрів капіталістів і буде робітникам давати роботу, а фермерам високі ціни на їхні продукти. Бо на цих кликах він якраз прийшов до влади. Тим кра-

ше. Робітництво й фермерство невдовзі переконається, оскільки ці обіцянки мають вартість.

Що дадуть робітникам і фермерам консервати? Що взагалі дадуть працюючим капіталісти? Що дає робітникам в Торонто й цілому Онтіо провінціальної консервативний уряд та уряди інших провінцій, в яких є консервативні уряди? Що дає консерват, вінніпегський мейор Веб, безробітним? Те саме, що й ліберальний або прогресивні уряди. Котрим би кінцем не обернули ви політичного кня, чи ліберальним чи консервативним, то однаково болюче бе він працюючим.

Трійця лейбористських послів буде консерватом в цьому широкім доломаті. Це отверто заявив містер Вудсворт, коли промовляв до "виборців міста Вінніпегу" з балкони будинку "Фрі Прес" в понеділок, ввечері, цим хвалився на своїх мітингах містер Гіс, злучившись з петлюрівцями проти комуністів та закликаючи на свої мітинги поліцію. Вудсворт заявив, що вони, лейбористи, готові співпрацювати з усяким урядом, а Гіс грозив робітникам депортацією з цієї країни.

Комуністична партія не вибрала ані одного свого кандидата. Бо вона не йшла до виборців з обіцянками грошок на вербі, бо вона не воювала злудними кличками, бо вона йшла до працюючих з кличками класової боротьби, демаскуючи однаково усі капіталістичні партії та їхні прихвостні. Бо в багатьох місцевостях сама передвиборча кампанія комуністичної партії відбувалася в тисках шаленого терору, бо компартія не розпоряджалося колюсальними фондами на виборчу процандату, бо за кандидатами-комуністами партія не їздила троки з нимом, цигарами, бо вона не мала хмар агентів та автомобілів, щоб ними звозити людей на мітинги чи до голосовання, бо, нарешті її не дозволяли говорити до людей через радіо.

Комуністична партія одинока високо тримала прапор класової боротьби. Ми покищо немає ще висяду відданих на комуністичних кандидатів голосів з інших місцевостей, за винятком Вінніпегу й округу Селкірк. Тов. Морис в північній Вінніпегу дістав 2,164 голосів, т. Форкін в північній-центрі Вінніпегу дістав 500 голосів. В північній-центрі Вінніпегу комуністична партія перший раз мала свого кандидата, тому т. Форкіну прийшлося пробивати туди дорогу для компартії.

Тов. Навізівський у фермерському окрузі Селкірк дістав 1,717 голосів (вислід ще не повний). Це перший раз у своїй історії взагалі комуністична партія ставила свого кандидата між фермерами під своєю комуністичною програмою. Тому 1,717 фермерських голосів на комуністичного кандидата треба уважати великим успіхом комуністичної партії в цій новій галузі діяльності.

ШИБЕНИЦІ ПІЛСУДСЬКОГО.

Тисячі революційних робітників та селян умирають довгою смертю в казематах фашистської Польщі. Та цього не досить диктаторові Пілсудському, цьому кровавому лютутові польської буржуазії та міжнародного імперіалізму. 12 червня польовий суд у Львові засудив трьох товаришів, яких обвинувачували в державній зраді, до смертної кари на шибениці.

У чому ж полягає "злочин" цих засуджених? Як говориться в акті обвинувачених, вони поширювали відозви Комуністичної Партії Західньої України в зв'язку з днем 6 березня — виступом міжнародного пролетаріату.

За 12 років існування незалежної польської держави, польська поліція щодня вбиває революційних робітників та селян з кожної нагоди, підчас страйків і демонстрацій. 1920 року підчас війни з Радянським Союзом польові суди Пілсудського засуджували на страту пролетарів, яких заплідзували в синіятіях до Червоної армії. Свого часу звичайний карний суд засудив т. Гібнера за кілька членів комуністичної спілки молоді. Польщі до розстрілу за те, що вони, оборонюючи революційний рух, боролися проти провокаторів. Але три смертні присуди за "поширення комуністичних відозв", це — новий етап у безмежному ланцюзі злочинів польської буржуазії.

Революційний рух у Польщі, де лютує тепер найгостріша господарська криза, зростає щодня. Боротба трудящих мас Західньої України, Західньої Білоруси за своє національне визволення шоразу більше загострюється. Робітники й селяни все рішучіше виступають проти війни з Радянським Союзом, проти війни, що її готує польський і міжнародний імперіалізм. Шораз рішучіше виступають вони проти нового походу на Київ і це є загрозлива небезпека для фашистської диктатури та антирадянських воєнних планів Пілсудського.

Саме тому й вадється Пілсудський до безоглядних терористичних заходів і всю готує страту терору скеровує проти комуністичних партій Польщі, Західньої України та Західньої Білоруси, як організаторів і провідників робітників та селян у боротьбі проти фашистської диктатури та в боротьбі проти імперіалістичної війни. Той факт, що цьому присудові піддали саме тепер українські комуністи, що Пілсудський поставив шибеницю саме у Львові, свідчить про те, що він має особливий воєнний характер. Західня Україна має бути найближчим запіллям у війні, що її тепер готують для імперіалістичної армії, яка має виступити на Київ. Отже Пілсудський хоче вже тепер запровадити на цьому "запіллі" тишу кладовища. Провадячи перемови з українською контр-революцією, підписуючи угоди з нею і мріючи про запроваджені трудящих Радянської України міжнародному капіталові. Пілсудський хоче з допомогою найлютішого військового терору змусити замовкнути українських робітників і селян. Та українські робітничі й селянські маси бачать в об'єднанні Західньої України з Радянською Україною єдиний вихід для визволення з польської неволі. Тому Пілсудський вже тепер ставить свої шибениці у Львові, щоб тероризувати українські маси. Західня Україна має бути пилдмаром польської й міжнародної буржуазії для її походу проти Радянської України. І тому, — хоч же гармати й мовчать, — суди Пілсудського ухвалюють такі вирокі проти комуністів.

Отже, смертний вирок у Львові є не тільки акт помсти фашизму проти комунізму. Він водночас доводить, як далеко пішов Пілсудський у готуванні, щоб повторити похід 1920 року, він доводить, як Пілсудський уже тепер урядом на Західній Україні з допомогою військового стну.

Трудящі всього світу повинні разом із польським пролетаріатом розвинути яншієннійшу акцію, щоб вирвати з кровавих рук катів жертви війсьського суду. Ця акція є не тільки акцією для врятування життя трьох товаришів, вона мусить бути етапом у боротьбі робітників і селян цілого світу, для оборони першої держави робітників і селян.

К. Тесский.

РИПИНДЯЧИЙ СКАЗ.

(Стаття М. Ірчана спеціально для "УРВ" з Рад. України.)

Повернувшись в Харків з другої довшої поїздки по Україні, я застав між великою поштою теж — вінніпегський "Український Голос". В двох числах цього жалюгідного і найнекультурнішого часопису під сонцем, я найшов теж і своє ім'я. Правда, треба хіба здегенерованої і морально знищеної людини, або хулігана, щоб міг без гідкого омерзіння читати "редакційні статті" цієї тарнівсько-варшавської "баби Палажків", або як в Канаді здавна звуть — Рипинді, яка твердила, що свиня з'їла жорна. Я дуже сумніваюся, чи будь де в світі є це друга газета в формі газети, що друкувала б таку гідку, вуличну лайку на своїх сторінках і ввійшла її за "мудрість". На нійкій мові такої газети нема, бо читачі самі відкресли б її. Та для цього треба хоч трохи бути культур-тур-ним. Хіба ж можна вимагати цього від рипиндієво-варшавських, пробачте за слово, журналістів?

Я зовсім не маю на думці входить в полеміку з Рипиндією, бо це нище гідності кожної людини, що шанує себе. Відповідати на хуліганську лайку, що її на Україні тямлять хіба ті, що пережили пекло кровавих погромів, в мене немає наміру. Одні тільки яншієнній рипиндіє кодро казяться. І цей сказ в "мудрих" петлюрівських передовицях, це запіне на злоба впершу чергу на українське свідоме робітництво й фермерство Канади за його солідарність з мільйонними трудящими масами Радянської України щодо наймитів європейського імперіалізму — ефремінів, це сказ від великих успіхів радянської влади, це слози за тими куркулями, що їх працюючі Радянської України ліквідують, як класу.

Безсоромно перекручування моїх кореспонденцій до "УРВ" не може дивувати нікого, бо хіба робітничо-фермерська Канада забула, як в 1925 році ця сама Рипиндія з своїм петлюрівським попом намагалася розстріляти польськими па-

нами (спільниками Петлюри) комуністів Мельничука, Шеремети і Цепка, зробити петлюрівцями. Правда, не подала тоді Рипиндія в точку, привалилася і по сьогодні замовкла про це. Але це було доказом найгідкішої брехні, що на ній здібно тільки найгірші відпадки суспільства.

В 17-ому числі з 23 квітня 1930 "Українського Голово", в передовиці "Харківські брехуні і вінніпегські підбрехачі", з формі гідкої лайки, обурюється рипиндієче перо за це, що я в своїй кореспонденції з процесу ефремівської "Спілки Визволення України" подав найвірніше слова авторедакційного контр-революціонера Чехівського, які він сказав на адресу Свистуна. А сказав він ясно: "Свистун бреше". Так звавший "Укр. Голос" вперто твердить, що Мехівський сказав, тільки "бреше", без додатку "Свистун". Цей "аргумент" мимоволялі пригадає мені того чоловіка таки з Транскони, Ман., якому свого часу в сварній робітничій сказав:

— Ти свиня!

А чоловіка кинувся і голосно:

— Ти кому тикаєш?

Не слово "свиня" образило його, а слово "ти". Рипиндію, яка сама визнає, не те образило, що Чехівський на адресу Свистуна сказав "бреше", а те, що не додав на початку прізвиська "Свистун". Доказувати, що Чехівський таки повно сказав те, що я написав — і гадувати правдиву характеристику (специфічну професію Свистуна, як "громадського діяча", що її на суді подавали), не треба. Це нічого не допоможе. Рипиндія дає-молотиме свою найнищівнішу лайку.

В 18-ому числі тої ж, так сказати, газети, в статті "Що пише Ірчан про большевію", рипиндієчий, з дозволу сказати, журналіст, проливаючи слози за куркулями в соціалістичній Україні, намагається перевернути мої слова з статті, що була надрукована в "Фармерському Життю" і чи-

би-то доказати, що я пишу неправду. Скигачи за розкуркуленням німецьким куркулем, Рипиндія перевертає мої слова і по своїйому "твердить", що я розкуркулював багатого німця, "якого большевики не бачили", бо він мав 1,500 десятин. Звичайно, ніхто в Радянському Союзі від Жовтневої Революції не міг мати не то 1,500 десятин, але й 50 не мав і не має. Це вже ефремівські троптали доріжку польським лідичам на ті десятини, що їх радянська влада відібрала в панів і роздала бідним селянам. Я виразно в своїй кореспонденції про канадійську комуністичну лайку, обурюється рипиндієче перо за це, що я в своїй кореспонденції з процесу ефремівської "Спілки Визволення України" подав найвірніше слова авторедакційного контр-революціонера Чехівського, які він сказав на адресу Свистуна. А сказав він ясно: "Свистун бреше". Так звавший "Укр. Голос" вперто твердить, що Мехівський сказав, тільки "бреше", без додатку "Свистун". Цей "аргумент" мимоволялі пригадає мені того чоловіка таки з Транскони, Ман., якому свого часу в сварній робітничій сказав:

— Ти свиня!

А чоловіка кинувся і голосно:

— Ти кому тикаєш?

Не слово "свиня" образило його, а слово "ти". Рипиндію, яка сама визнає, не те образило, що Чехівський на адресу Свистуна сказав "бреше", а те, що не додав на початку прізвиська "Свистун". Доказувати, що Чехівський таки повно сказав те, що я написав — і гадувати правдиву характеристику (специфічну професію Свистуна, як "громадського діяча", що її на суді подавали), не треба. Це нічого не допоможе. Рипиндія дає-молотиме свою найнищівнішу лайку.

В 18-ому числі тої ж, так сказати, газети, в статті "Що пише Ірчан про большевію", рипиндієчий, з дозволу сказати, журналіст, проливаючи слози за куркулями в соціалістичній Україні, намагається перевернути мої слова з статті, що була надрукована в "Фармерському Життю" і чи-

М. Ірчан.

Харків 31 травня 1930 р.

РОБІТНИКИ ДЛЯ СВОЄЇ ПРЕСИ.

ПАРКДЕЙЛ, МАН.

Дорогі Товариші! На залик тов. Ом. Хоміцького сповнило і я свій обов'язок супроти нашої преси і жертвую на її піддержку тиждень свого заробітку \$15.00. З товаришським привітом, Никола Личук.

КОРБІН, Б. К.

Товариші! Від імени відіду ТУРФДім в Корбін, Б. К. посилаю \$22.00, з того 7.00 на передплату на часопис і журнал на \$15.00 на пресовий фонд "УРВ". На пресовий фонд зложив: Відіду ТУРФДім \$12.00, М. Савка \$1.00; по 50 ц. в. Воеваля, П. Демичук, М. Семенин, С. Качалова. Разом \$15.00. Жертвувалим щира подяка. З товаришським привітом, За заряд відіду ТУРФДім: П. Демичук, секр.

ДОМІНІОН НО. І. Н. С.

Дорогі Товариші! Ми робітники в Домініон Но. І. Н. С. читали "Укр. Роб. Вісти" й бачимо, що наша робітничая преса знаходиться зараз в критичному положенні, а що ми не хочемо, щоб наша преса перестала виходити, тому посилаємо Вам грошей переказ на суму \$28.00 на пресовий фонд.

Імена жертвувалим: В. Сигидін \$5.00 (єдноразна платня); М. Д. Сидонин, Брошко, Я. Сигидін, Г. Сигидін, І. Іванюк, А. Неспік, С. Спісак, В. Вільховський, Д. Казимір; по \$1.50: І. Курчак, Анна Курчак; Г. Гаврилюк \$1.00. Разом \$28.00. Всім жертвувалим щира подяка. Г. Сигидін, голова відіду ТУРФДім.

ОДОНЕЛ, ОНТ.

Дорогі Товариші! Ми робітники в Одонел побачили що треба помочи нашій пресі то і спішили її з маленькою допомогою, щоб не допустити до перервання хочби тільки одного видання наших часописів, бо це — одинока зброя в руках працюючих проти капіталістичного

літиску. Хоч у нас як і всюди велике безробіття, то все-ж таки декотрі товариші і товаришки відновили свою передплату а декотрі жертвували на пресовий фонд. Тож зібрано передплату \$2.00, пресового фонду на "Робітничо" \$1.00, на пресовий фонд "УРВ" \$7.00.

На пресовий фонд зложили: В. Довгань \$3.00 (єдноразна платня); по \$1.00: К. Григуляк, А. Савіцький, І. Сидба, Г. Санвар. Відгукніться на залик нашій пресі, товариші і товаришки. Послайте жертви на допомогу нашій пресі зі всіх закутків праці. Хай і на дальше росте наша преса та учить робітників як боротися проти нинішнього капіталістичного визиску. З товаришським привітом, Г. Санвар.

ВАНСРОЙ, САСК.

Дорогі Товариші! За посередництвом пресового комітету в Мус Джо, Саск., переісало \$5.00, з того \$4.00 на відновлення передплати на "УРВ" і \$1.00 на пресовий фонд. Помагаю нашій робітничо-фермерській пресі чим могу та кличу всіх наших читачів, щоб спішили її з допомогою. З товаришським привітом, В. Сіваченко.

КІФЕРС, Б. К.

Товариші! Послаю Вам \$5.00, з того \$4.00 на відновлення моєї передплати на "УРВ" і \$1.00 на пресовий фонд. Всі читачі нашої преси повинні негайно відгукнутися на залик о допомогу нашій пресі.

Д. Сагайдак.

БЕІНТРЕ, АЛТА.

Дорогі Товариші! Послаю Вам одностий заробіток в сумі \$3.00 на пресовий фонд "УРВ" і кличу всіх читачів нашої преси, щоб посілиши її з допомогою. З товаришським привітом, Григорій Лаконий.

КАПУСКЕІСІНГ, ОНТ.

Дорогі Товариші! Знова посилаємо Вам почтовий переказ на суму \$6.50, які зложили на пресовий фонд для нашої преси наступуючі товариші:

По \$2.00: І. Землянський, С. Равеніч; по \$1.00: П. Шемелько, П. Семчишин; С. Баран 50 ц. Разом \$6.50.

Попередню передплату \$47.40; разом з даної місцевости вислано \$53.90. В майбутньому постарамось й надалше прийти з поміччю нашій пресі, та їм докладемо нашим воюгам, що ми не длемо в наймиті рійним буржуазним фармім, але прагнемо до тієї мети, щоб усунути з лия землі гзу запроваджені "народних профітників" міжнародному капіталові, а завести лад братерства трудового людю, якому йма СОЦІАЛІЗМ.

З товаришським привітом, Прескоко.

АСІНІБЕОЯ, САСК.

Дорогі Товариші! Прочитавши в "УРВ.", що наша преса знаходиться зараз в прикрім матеріальному положенні, а до того звернувши увагу на залик тов. К. Малодіа, ми оше зложили по \$5.00: Н. Дернак, Я. Фалбога; Юліан Боднарчук \$2.00.

Я тут більше не є в спроможі зібрати, бо більшість українських робітників в цій місцевости заінтересована більше в самогній, чим в робітничій пресі. Все-ж таки я закликаю всіх залізнодорожних робітників, щоб жертвували по одному дню заробітної платні на нашу робітничо-фермерську пресу.

Бо хто дорожить своєю пресою, той безперечно поспішить її з негайною допомогою. Хай живе робітничо-фермерська преса в Канаді.

З товаришським привітом, Я. Фалбога.

СІРІСТОВАННІЯ.

ШАВІНГЕН ФАЛС, КВЕ. Дорогі Товариші! Цим листом повідомляю Вас, що в 83. числі "УРВ." було написано моє ім'я Збурка а правильно мало бути Зубрич. З товаришським привітом, Никола Зубрич.

Політичний звіт Центр. Комітету на 16 з'їзді В.К.П.

Доклад тов. Й. Сталіна 27 червня 1930 року на 16 з'їзді Всесоюзної Комуністичної Партії

(Продовження.)

Де причини такого серйозного провалу в них — капіталістів і серйозних успіхів у нас — СРСР. Кажуть, що стан народного господарства належить набагато від наявиности чи браку капіталістів. Це, розуміється, неправильно. Чи не пояснюється криза в капіталістичних країнах і підйом СРСР наявністю капіталістів у нас і браком капіталістів у них? Ні, розуміється, ні. Всякий знає, що капіталістів у СРСР набагато менше, ніж у капіталістичних країнах. Коли б справа розв'язувалася в даному разі самонагромадженнями, ми мали б кризу, а капіталістичні країни — піднесення.

Кажуть, що там господарство залежить набагато від технічної й організаційної підкованости господарських кадрів. Це, розуміється, правильно. Чи не пояснюється криза в капіталістичних країнах і підйом СРСР браком технічних кадрів у них і наявністю їх у нас? Ні, розуміється, ні. Всякий знає, що технічно-випробуваних кадрів у капіталістичних країнах набагато більше, ніж у нас — у СРСР. Ми ніколи не приховували й не маємо наміру приховувати, що в галузі техніки ми є учні німців, англійців, французів, італійців і, передусім, голівно, американців.

Ні, справа тут не розв'язується наявністю чи браком технічних кадрів, хоча питання кадрів має серйозне значення для розвитку народного господарства.

Може розгадка полягає в тому, що рівень культурного стану в нас вищий, ніж у капіталістичних країнах? Знову так ні. Всякому відомо, що загально-культурний рівень мас у нас нижчий, ніж у Злучених Держав, Англії, Німеччині тощо. Ні, справа не в культурності мас, хоч вона й має величезне значення для розвитку народного господарства.

Може причина полягає тут в особистих прикметах керівників капіталістичних країн. Знову так, ні. Криза народилася разом із тим, як наставо панування капіталізму. От уже більше століття відбуваються періодичні економічні кризи капіталізму, повторюючись через кожні 10—12—8 і менші роки. Усі партії капіталізму, усі, хто трохі видаті діячі капіталізму від "найгеніальніших" до найпосередніших пробували свої сили в справі "по-

передження" чи "знищення" кризи. Але всі вони зазнавали поразки. Що тут дивного в тому, що Гувер із його групою також зазнали поразки. Ні, справа тут не в керівниках чи партіях капіталізму, хоч і керівники, і партії капіталізму мають тут немале значення.

У чому тоді справа? У чому причина того, що СРСР не вважаючи на його культурну відсталість, не вважаючи на брак технічно-випробуваних господарських кадрів, перебуває в стані дедалі більшого економічного піднесення й має на фронті економічного будівництва вирішальні успіхи, а передові капіталістичні країни, не вважаючи на достачу капіталів, достачу технічних кадрів і вищий рівень культурности, перебувають в стані дедалі більшої кризи й зазнають в галузі господарського розвитку поразку за поразкою. Причина в тому, що різні економічні системи господарства у нас і в капіталістичних країнах. Причина в неспроможности капіталістичної системи господарства. Причина в перевазі радянської системи перед системою капіталістичною. Що таке радянська система господарства означає, що:

1. Владу класи капіталістів скинуто й замінено на владу робітничої класи;

2. Заряддя й засоби виробництва, землю, фабрики, заводи тощо, відібрано в капіталістів і передано у власність робітничої класи й трудящим масам селянства;

3. Розвиток виробництва підпорядковано не принципу конкуренції й забезпечення капіталістичного прибутку, а принципу планового керівництва й систематичного піднесення матеріального й культурного рівня трудящих;

4. Розподіл народного прибутку відбувається не в інтересах збагачення експлуататорських класів і їх численних паразитичних челядників, а в інтересах систематичного підвищення матеріального становища робітників і селян і поширення соціалістичного виробництва в місті й на селі;

5. Систематичне поліпшення матеріального становища трудящих і безперервне зростання їх потреб, попукуно спрощености, будувати постійно дедалі більшим джерелом посилення виробництва, забезпечити робітничу класу від криз на виробництві, зростання безробіття тощо.

6. Робітничу класу є господар країни, що працює не на капіталістів, а на свою власну класу.

Що таке капіталістична система господарства? Капіталістична система господарства означає:

1. Владу в країні належить капіталістам.

2. Заряддя й засоби виробництва в руках експлуататорів;

3. Виробництво підпорядковано не принципу поліпшення матеріального становища трудящих мас, а принципу забезпечення високого капіталістичного прибутку;

4. Розділ народного прибутку відбувається не в інтересах поліпшення матеріального становища трудящих, а в інтересах забезпечення максимуму прибутку експлуататорів;

5. Капіталістична раціоналізація й скорє зростання виробництва, що має за своєю метою забезпечити високі прибутки капіталістів, натрапляють, як на перешкоду, на злиденне становище й зниження матеріальної забезпечености мільйонів мас трудящих, які не завжди мають можливість задовольнити свої потреби навіть у межах крайнього мінімуму, що неминуче утворює ґрунт для неминучих криз виробництва, зростання безробіття тощо.

6. Робітничу класу є класу експлуатована, що працює не на себе, а на чужу класу — на класу експлуататорів.

Такі переваги радянської системи господарства перед системою капіталістичною. Такі переваги соціалістичної організації господарства перед організацією капіталістичною. Ось де причина того, що в нас — у СРСР є чим раз більше економічне піднесення, а в них — у капіталістів чим раз більша економічна криза. Ось де причина того, що в нас — у СРСР — зростання споживання, попукуна спроможність мас увесь час надганяє зростання виробництва, штовхаючи його вперед, а в капіталістів, навпаки, зростання споживання мас (попукуно спроможности) не встигає за зростанням виробництва й увесь час відстає від нього, увесь час засуджуючи виробництво на кризі.

Ось де причина того, що в них, у капіталістів вважається за цілком нормальне знижувати ціни за кризу "зайвину" товарів і спалювати "лишки" сільськогосподарських продуктів, щоб підтримати високі ціни й за-

безпечити високі прибутки, тоді як у нас винуватців таких фактів відіслали б до дому божевільних (оплески).

От де причина того, що там, у капіталістів, робітники страйкують, організуючи революційну боротьбу проти існуючої капіталістичної влади, тоді як у нас — у СРСР ми маємо картину великого трудового змагання мільйонів робітників і селян, готових грудью боронити радянську владу. Ось де причина стійкости й сили внутрішнього становища СРСР, нестійкости й хиткости внутрішнього становища капіталістичних країн.

Треба визнати, що система господарства, яка не знає, куди подіти "зайвину" свого виробництва й примушена їх спалювати в моменти, коли в масах панують злидні й безробіття, голод і руїна — така система, сама система господарства оголошує собі вирок смерті. Останні роки були періодом спити на практиці, періодом спити двох протилежних систем господарства — радянської і капіталістичної. За ці роки прококував "загибель" й краху радянської системи було більше,

ПИТАННЯ КЕРІВНИЦТВА СЕРЕД-ПАРТІЙНИМИ СПРАВАМИ.

Можна думати, що робота в керівництві соціалістичним будівництвом, робота коло проведення в життя генеральної лінії партії проходила у нас в партії спокійно і плавно, без боротьби і напруження волі. Але це невірно, товариші. Насправді ця робота йшла в боротьбі з середпартійними трудностями, в боротьбі зі всякого гатунку ухилами від ленінського курсу, так і в галузі загальної політики, так і в галузі національного питання. Наша партія живе й працює не в безповітряній простороні.

Вона живе і працює в широкій гущавині життя, зазнаючи впливу оточення. А оточення у нас складається, як відомо, з різних класів і соціальних груп. Ми розпочали розгортку наступу на капіталістичні елементи, ми просунали далеко вперед нашу соціалістичну промисловість, ми розгорнули будівництво радгоспів і колгоспів, але такі явища не можуть пройти даром для експлуататорських класів. Ці явища звичайно супроводжуються розором класу, які відживають, розором глитайні на селі, звужен-

ням поля діяльности дрібнобуржуазних шарів міста. Зрозуміло, що все це не може не загострити боротьби класу, опору класу, що відживають, політиці радянської влади. Було б смішно думати, що опір цих класів не знайде того чи іншого відбиття в лавах нашої партії. І він справді знаходить в партії своє відбиття. Відбиття опору класу, що відживають, і є всі і всякі ухили від ленінського курсу, які є в лавах нашої партії.

Чи можна провадити успішну боротьбу з класовими ворогами, не борючись одночасно з ухилами в нашій партії, не переборюючи цих ухилів? Ні. Не можна. Не можна, бо неможливо розгорнути справжню боротьбу з класовими ворогами, маючи в тилу їх відбиття в партії, залишаючи в тилу людей, які не вірять в нашу справу і всяляко намагаються загальмувати наш рух вперед.

Звідси неспиримирна боротьба з ухилами від ленінського курсу, як чергове завдання партії. Чому правий ухил є тепер головною небезпекою в партії? Тому, що він відбиває куркульську небезпеку, а куркульська небезпека в даний момент, в момент розгортку наступу в викорчовуванні коріння капіталізму, є основною небезпекою в країні.

Що треба було зробити ЦК для того, щоб подолати правий ухил, доконати "лівий" ухил і розчистити шлях для максимального зґрунтування партії навколо ленінської лінії? А) Треба було, насамперед, покінчити з рештками троцькістської групи, як опозицією, ми давно вже розгромали її вихідним геть. Тепер троцькістська група являє антипролетарську й антирадянську контрреволюційну групу, що старанно інформує буржуазію про справи нашої партії. Але рештки троцькістської теорії, пережитки троцькізму, не зовсім ще вивітрені з партії. Так ось треба було передусім покінчити з цими пережитками.

В чому полягає суть троцькізму? Суть троцькізму полягає, насамперед, в запереченні можливости збудувати соціалізм в СРСР силами робітничої класи й селянства нашої країни. Що це значить? Це значить, що коли найближчим часом не наспіє допомога переможної світової революції, ми повинні будемо капітулювати перед буржуазією й розчистити шлях для буржуазно-демократичної республіки. Значить, ми маємо тут буржуазне заперечення можливости збудувати соціалізм у нашій країні, що його прикривається "революційною" фразою про перемогу світової революції. Чи можна за таких поглядів піднести мільйони мас робітничої класи на трудовий ентузіазм, на соціалістичне змагання, на масове ударництво, на розгортку наступу проти капіталістичних елементів? Ясно, що не можна. Було б нерозумно думати, що наша робітничу класу, яка провела три революції, піде на трудовий ентузіазм і масове ударництво для того, щоб угнойти ґрунт для капіталізму, а не для того, щоб остаточно поховати капіталізм і збудувати в СРСР соціалізм. Відверіть у неї певність у можливости збудувати соціалізм і ви знищите всякий ґрунт для змагання, для трудового піднесення, для ударництва. Звідси висновок: щоб підняти робітничу класу на трудове піднесення та змагання й організувати роз-

горнутий наступ, треба було насамперед поховати буржуазну теорію троцькізму про можливість збудувати соціалізм у нашій країні.

Суть троцькізму полягає, по-друге, в запереченні можливости залучити основні маси селянства до справи соціалістичного будівництва на селі.

Що це означає? Це означає, що робітничу класу не в силі повести за собою селянство щодо переведу індивідуальних селянських господарств на колективні рейки, що коли найближчим часом не підоспіє на допомогу робітничій класі перемога світової революції, селянство відновить старі буржуазні порядки. Отже, ми маємо тут буржуазне заперечення сил і можливостей пролетарської диктатури првести селянство до соціалізму, заховане під маскою "революційних" фраз про перемогу світової революції. Чи можна за таких поглядів піднести селянські маси на колгоспний рух, організувати ліквідацію куркульства, як класу? Річ певна, не можна.

Звідси висновок: щоб організувати масовий колгоспний рух селянства — ліквідувати куркульство, треба було насамперед поховати буржуазну теорію троцькізму про неможливість залучити трудящі маси селянства до соціалізму.

Нарешті суть троцькізму в тім, що він заперечує потребу залізної дисципліни в партії, визнає волю фракційних угруповань в партії, визнає потребу утворити троцькістську партію. Для троцькізму ВКП(б) повинна бути не єдиною і згуртованою бойовою партією, і зборищем груп і фракцій з всіма центрами, з своєю пресою і т. д.

А що це означає? Це означає проголошення волі політичних фракцій в партії. Це означає, що слідом за волею політичних угруповань у партії повинна прийти воля політичних партій в країні, тобто буржуазна демократія.

(Далі буде.)

М. ІРЧАН — ПОЧЕСНИЙ РОБЕЛЬТЕАТРОВЕЦЬ.
Перший Всеукраїнський З'їзд Робітничо-Селянських Театрів (Робельтеатрів), що відбувся наприкінці травня в Харкові, відзначаючи великі заслуги двох українських драматургів М. Ірчана і І. Микитенка, що їх п'єси йдуть у всіх театрах, одногосподо надав обом товаришам звання почесних Робельтеатровців.

ЕРІХ МАРІА РЕМАРК
На західному фронті без змін
Переклав з німецької мови Ж. Бургарт.

(28)
(Продовження)
Але тут, у шанцях, вони для нас загинули, вони вже не йдуть з нас; ми мертві і вони сьбють далеко на обрії; вони лише уява, загадковий відблиск, що з'являється до нас, якого ми боїмося з безнадійною любовію. Вони сильні і наше бажання сильне, але вони недосяжні і ми це знаємо, вони такі ж марні, як і надія зроби- тись генералом.
І навіть, коли б їх нам повернули, ці лани наших молодощів, ми не знали б, що з ними почати. Ніжні й таємні сили, що йшли від них до нас, більш не можуть повстати. Ми були б у них, вони нас оточували б; ми згадували б та любовили б їх, вони нас зворушували б. Але це було б так, наче б ми в задумі стояли перед фотографією вмерлого товарища; це його риси, його обличчя, і дні, що ми пробули з ним разом, набувають якогось облудного життя в наших спогадах; але це не він сам.
Ми не були б уже зв'язані з ними, як раніш. Бо нас чарувало не розуміння їхньої краси, і їх-

нього настрою, але ця спільність життя, що нас відмежувало і завжди робило трохи незрозумілим для нас життя наших батьків; бо ми завжди ніжно їх любили і тягнулися до них, і вже дрібниця могла нам інколи відчиняти шлях до безмежности. Може це було властивістю наших юнацьких років; ми ще не бачили меж ніде; в нас було очікування крові, що нас єднало з течією наших днів.

Нині ми, бродили б в країні наших молодощів, як мандрівники. Нас опалили факти, ми, як гендлярі, уміємо відрізнити і, як різники, підлягаємо неминучости. Ми вже не безтурботні, ми жалюиво байдужі.
Ми б там були; але чи ж жили б?
Ми покинули, як діти, і досвідчені, як старі люди, ми грубі, і сумні, і поверхові, і я гадаю, що ми загинули.

Руки мої холодніють, по шкірі пробігає мороз; а ніч тепла. Лише туман холодний, цей терпкий туман, що плазує поміж мертвих та витягає з них останнє життя, що заховалося ще в якомусь куточку. Вранці вони будуть бліді і зелені, а кров у них застигне й почорніє. Все ще здійснюються світлові заслонки і кидають своє немисоєрдне світло на закам'янілий краєвид, де стільки кратерів та холодного світла, як на місяці. Кров, що вирине під мою шкірою, вносить страх і неспокій в мої думки. Вони слабішають і тремтять, вони хотять тепла і життя. Вони не можуть витримати без потіхи та облуд-

ди, вони плутаються від голої картини розпаду. Я чую стукіт посуду і зразу почуваво бажання з'їсти щось тепле, що мене заспокоїть. Я ледве можу дочекатися, щоб мене змінили. Тоді я йду до шанцю. Там стоїть посуд з кашею, вона жирна і смачна, я їм її помаленьку. Але я залишаюся мовчазним, дарма, що інші мають кращий настрій, бо вогонь вгамувався.

Дні, минають і кожна година незрозуміла і відокремлена. Атаки йдуть за контратаками і потроху на полі поміж шанцями накопичуються мерці. Ранених, що лежать недалеко, ми здебільшого забираємо. Але деякі мусять довго лежати і ми чуємо, як вони помирають.
Одного ми даремно шукаємо аж два дні. Він мабуть лежить на животі і не може повернутись. Інакше не можна з'ясувати, чому ми його не знаходимо: лише тоді, коли кричати, притулюючи рота до землі, так важко встановити напрямок.

Мабуть це важкий постріл, одна з тих важких ран, які не настільки сильні, щоб швидко знесилити тіло і зробити напівпритомним, і не настільки легкі, щоб зносити біль в надії одужати. Качинський каже, що у нього мабуть перебито спину. Груді цілі, бо він не мав би сили кричати. Коли б інша рана, то він міг би й рухатись.
Потроху він хрипить. На нещастя голос так звучить, що не пізнаєш звідки він іде. Першої ночі наші люди аж тричі вийшли. Але коли їм здавалося, що вже потрапили на напрямок

і вони вже лізли туди, кожного разу, прислухуючись, чули голос уже з іншого місця.
Ми даремно шукаємо аж до присмерків. Вдень ми обшукуюмо поле з біноклями; нічого не видно. На другий день чоловік уже хрипить; чути, що губи та рот пересохли.

Наш сотенний обіцяв відпустити поза чергою три дні зайви тому, хто його знайде. Це велика привада, але ми без цього зробили все, що можемо, бо це гукання жажливе. Качинський та Кроп навіть ідуть ще раз після обіду, Альберт при цьому втрачає шматок вуха. Надаремно! вони повертаються без нічого. Проте добре чути, що він гукає. Спочатку він усе кланяє на допомогу; на другу ніч, мабуть він мав трохи гарячки, він розмовляє з жінкою та з дітьми, ми часто чуємо ім'я "Еліза". Сьогодні він лише плаче. Ввечері голос згасає. Проте, він іще всю ніч стогне стиха. Ми це так чуємо тому, що вітер якраз йде звідтіль. Вранці, коли ми вже гадаємо що він давно сконав, ще раз до нас доходить хрипіння.

Дні жаркі і мерці лежать непоховані. Ми не можемо всіх забрати, не знаємо, що з ними почати. Їх ховають гранати. У деяких животи надуваються, як балони; вони сичать і рухаються. Газ проходить в них.
Небо блакитне, без хмар. Ввечері душно, земля паїть жаром. Коли до нас доходить вітер, то приносить випарування крові, важкий і противно-солодкуватий запах ліюк, що здається домішкою хлороформу та розкладу, і викликає відність та вимети. (Далі буде.)

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!
ЧИТАЙТЕ І РОЗПОВСЮДНОЮТЕ ТАКІ ЧАСОПИСИ Я ЖУРНАЛИ:

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ" — одиниий український робітничий часопис в Канаді, виходить три рази на тиждень. Передплата: \$4.00 на рік, \$2.00 на півроку.

"ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ" — одиниий дійсно фармерський український часопис в Канаді, що боронить інтереси працюючого фармерства. Передплата: \$2.00 на рік, \$1.00 на півроку.

"РОБІТНИЦЯ" — одиниий журнал в українській мові для працюючого жіноцтва, виходить два рази на місяць. Передплата: \$1.50 на рік, 80 центів на півроку.

"БОЮВА МОЛОДЬ" — одиниий журнал в українській мові для української роб-фари. Молоді, виходить раз на місяць. Передплата лише 50 центів на рік.

Передплату на повний часопис А журнал посилайте або на імя кожного часопису окрема, або на імя й адресу:

WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N, Ltd.
Cor. Fritchard & McGregor Sts. Winnipeg, Man.

Ваш вожатий, "Укр. Роб. Вісти", є зараз у важкому положенні. Ваш одnodенний заробіток, відданий на "УРВ", зміцнить позиції

РОБІТНИКАМ ТРЕБА ВЗЯТИСЯ ЗА ПЛЯНОВУ БОРОТЬБУ З БОСАМИ

Кічнер, Онт.
З хвилиною щораз то більше наростаючої експлуатації з боку роботодавців і зарварських наступів наставників праці на робітників, починає наростати хвиля класової свідомості серед робітників, хоч як старається роботодавець її не допустити на свої підприємства.

Традиція, що так глибоко була вкорінена в місцеві підприємства про віничий мірдіж роботодавцем з працею, починає валитися. Нечувана експлуатація з боку роботодавців і важкі умовини праці, що убило відбиваються на трудящих, власне і стають тією головною передумовою і яскравим виразником, що між працею і роботодавцем, не може бути жита. Вей спроби трейд-юніонної бюрократії встановити мир між працею і роботодавцем стають порожніми ілюзіями, привидами.

Боротьба за кращі умовини праці, за кращу платню, починається так вєстнах виробництва. Робітники вже не чекають, щоб хтось прийшов за них умишувати, вони самі організуються при станках праці і виходять на боротьбу з роботодавцями. Такі сміливі виступи мали місце в однім з гумових підприємств, що становить головну галузь виробництва в цій місцевості.

Коли робітникам сповіщено, що зривається 10% з їхньої і так мізерної заробітної платні, робітники покинули свої партасти і пішли до роботодавця, щоб виснажити їм справу. Робітники сказали роботодавцеві, що вони не можуть жити з тої платні, яку їм пропонувано. Розуміється, що ці домагання не увінчалися успіхами для робітників, бо власник почав їм

говорити, що він не має збуту на свої товари і він мусить їх танше виробити, щоб танше продати, в протівному разі йому доведеться б замкнути фабрику зовсім.

Отже, власник страшить робітників, що як вони вимагатимуть більшої платні, то він зовсім закрити свою фабрику. П'юшою віри робітники не повинні давати, бо, закриття фабрики, порожні стіни не можуть принести власникові ніяких зисків. Робітники мусять зводити боротьбу з власниками підприємств, треба цю боротьбу вивести на організований ґрунт. Треба об'єднати всі сили робітників на підприємстві в одну могутню індустріальну юнію гумових виробництв, треба виробити певні плани щодо самих завдань такої юнії. Такі плани можуть опрацювати тільки ті робітники, які працюють довгі роки в гумових виробництвах, бо вони найкраще знають, як складаються умовини в тих підприємствах, де вони працюють. Така юнія, що підтримується організованими силами, вона повсякчасно носитиме чіткий характер робітничої юнії. Вона і зможе виховати бойову здатність серед свого членства, коли провід її буде кожноразо вивести з самих шибів. Умовини для організування юнії в гумових підприємствах зараз є найбільше сприятливі, як будь-коли. Тільки треба за них взятися.

Умовини праці на цих підприємствах стають щораз то гірші. Платню зривається майже кожного дня. Тому робітникам немає що дальше чекати, а треба взятися за організування юнії на гумових підприємствах.
Робітник.

ПРИГОТУВАННЯ ДО ЧЕРВОНОГО ДНЯ В ПІВНІЧНІМ ОНТЕРІО.

В Тіммінському дистрикті відбуваються приготування до демонстрації проти імперіалістичної війни, в обороні Радянського Союзу та індійської революційської революції. Демонстрації відбудуться 1 серпня.

Комуністична партія склала конференцію об'єднаного фронту з представників Комуністичної Партії Канади, Ліги Комуністичної Молоді, Молодих Піонерів, Індустріальної Юнії Лісових і Рільних Робітників, Робітничої Спортової Організації, КРОЛ, Фінляндської Організації, ТУРФДім і ін., та пороблено приготування для змобілізування робітників, робітничої молоді й робітничого жіноцтва для демонстрації 1 серпня під боевими революційними ключами.

В Тімміне демонстраційний

похід відбудеться в п'ятницю, 1 серпня в годині 6.30 вечером. Зібрання відбудеться на розі Секонд евеню і Седар вулиць.

В Кіркленд Лейк демонстрація відбудеться в п'ятницю, 1 серпня, в годині 6.30 вечером — збори на розі вулиць Кіркленд і Донкон.

В Руані демонстрація відбудеться в неділю, 3 серпня, в Годині 2-ій по полудні на розі вулиць Норанда і Мейн.

Комуністична партія поширює по цілому дистрикті першосерпневий летючки, наладжує продавання революційної літератури памфлетів і т. ін.

Майнери, лісові робітники, всі робітники, що працюють в безробітні, ставайте до боротьби проти імперіалістичної війни й капіталізму в Червоній Деві 1 серпня!

ГОЛОД У МЕРКОЛ

В МЕРКОЛ МАЙНЕРІ СТРАЙКУЮТЬ ВЖЕ ШІСТЬ ТИЖНИВ! 100 МАЙНЕРІВ І ЇХНІ РОДИНИ МУСЯТЬ МАТИ ДОПОМОГУ!

Всіх страйкуючих майнерів у Меркол боси виганяють з помешкань. Патрулі Лісових Резерв забороняють майнерам розташовувати свої цехи на резервній землі поблизу компанійних земель. Однак майнери завзято обороняються. Майноласники хочуть голодом і ходом примусити майнерів піддатися. Вони хочуть бачити їх без даху над головою на вулиці або на полю. Фашистські "лейборити" з Ю.М.В.А., Провінційна поліція і Лісова Патруля роблять все, що в їх силі, щоб виконати бажання босів. За те робітництво стоїть солідно з майнерами. Всі залізничодорожні робітники є з майнерами. Майнери з Мавнтейн Парк і інші приєднуються до майнерів у Меркол.

МАЙНЕРІ І ЇХНІ РОДИНИ ПОТРЕБУЮТЬ ЦЕЛЬТ! ВОНИ ПОТРЕБУЮТЬ ПОЖИВИ!

Робітників! Робітничі Організації! Постійте за майнерами! Беріться до праці! Поможіть страйкуючим майнерам побідити майноласників і їхніх наймитів, поліцію та фейкерів з Ю.М.В.А.!

ДО ДІЛА! ДЕМОНСТРУЙТЕ СВОЮ СОЛІДАРНІСТЬ ДІЛОМ! Збирайте жертви на цельті і поживу! Спішіть з допомогою! Подбайте, щоб організації, до яких ви належите, та ж жертвували!

ВИПОВНІТЬ ПОНІЖИЙ ФОРМУЛЯР І ЗАШІЛЬТЕ ДО:

WORKERS INTERNATIONAL RELIEF
Room 308, 331 Bay Street — Toronto Ont.

I am sending \$..... for relief for the striking Mercoal miners

Name .....

Town .....

Address .....

БОС, ПОБАЧИВШИ, ЩО РОБІТНИКИ НЕ ПОСТАВИЛИСЬ СОЛІДАРНО, ПОЧАВ З ЇХ НАСМІВАТИСЯ

Едмонтон, Алта.

Якось спочатком місяця липня чималий гурт безробітників вдався на офіс Гортен Алберта Рейлей за роботою. Там парасті їм нам піти до боса і він дасть нам роботу. Найшли ми його і він наказав нам вийти сьогоднішнього дня, 11 липня, вже до роботи. На ярду прибули наші ми, записані босом, але і прибуло пару соток безробітних, що теж шукали за роботою. Бос сказав нам усім і тим, що їх тепер записав, щоб на 14 вийшли до роботи в 2 годині поспішли. Ще далеко було до визначеного часу, як вже було чимало робітників на місці. Деякі з них поприходили ще в 10 годині зраня, міркуючи скорше дістати роботу. Прийшов я по обіді й застав вже біля 300 робітників.

Далі став бос викликати тих робітників, яких мав послати ронд-майстер. Робітники стали тиснутися до офісу в карі, піднімаючи деяких отим етиском аж понад голову. Одні наперед одних пхалися наперед, кожен хотів бути на записній листі робітників. Нарешті один висунувся з-поміж тих робітників, вступив до офісу, подав там імення більшого числа робітників і став викликати їх до офісу. Счинився крик, робітники стали викликати, що імення тих, що заплатили \$5 за отримання роботи, інші кликали, що вони дадуть \$7 і їх хай беруть до роботи.

На слідуючий день мали починати роботу. Треба було вийти старі рили на задній дворі, а давати нові. Ще рано на 15 минут до 7 години вже бос став кликати робітників до праці. Робітники пішли. Бос страшно почав вганяти ними. Вже зраня напружувалися так важко, що коли їх привели на обід, ті робітники не були веселі взяти навіть за їду, а важко дихав кожний й гасив спрагу епючного тіла. Половина першої години почали обідати й ледви весіли пару разів вкусити, як знов бос погнав їх в роботу. Ще далеко було до 1 години вполудне, а робітники вже мусіли йти до праці. Зазначити треба, що бос, поганяючи робітниками на

це тваринно, страшно називав вуличними словами, а вже найлюбезніше привиче він вивав, вигукуючи на них раз-у-раз богонкі.

На щому генку працювало понад 200 робітників. Усі українці, кілька було лише етискозних і словацьких робітників. Рано гонив нас бос кожного дня на 10 минут ранше, а від праці так само кілька минут пізніше поза 7 годину. Робітники працювали з такою напруженістю, що не сміли курити, а навіть напийтися води не могли. Вечерами робітники були так помучені від праці, що не могли навіть піднягнути своїх ніг, а коли хтось сів чи положився, то не велик був самий відтак піднятися.

Робітники самі влігнулися за себе й за свою працю.

Отим гаровали робітники 4 дні й нарешті в їх урванє терпєць. Вони скликали вечером мітінг, на якому обговорили страшні умовини праці й обрали комітет, який мав справу обговорити дерше зі самим отим босом й предлажити йому домагання робітників. До того комітету ввійшли т.т. В. П. Нікифорук, М. Котик й Рєйха. Вони так і зробили. Пішли до боса й представили йому жадання робітників, що до поганого поведєння з ними самим босом, заговорили за харчі, що їм не відповідають для робітників, які так важко мусять працювати й так дорого платити за прохарчування, а так само обстали за тим робітником, якого саме відправив бос від праці.

Бос став викручуватися, звальючи усе на свою компанію, яка наказала йому так поводитися з робітниками й так їх кормити та гонити в праці. Комітет переповів усе те робітникам, що їм наговорив бос. На другий день бос анйшов на 15 минут скорше кликати робітників до праці. Робітники постановили не виходити перед визначеним часом. Вони вийшли самі на п'ять минут скорше. Те саме зробили на обід і вечером, дотримуючись точно виміреного часу. Й бос тоді помітно поведився людяні-

ше. Вечером покликав бос членів комітету, заявляючи їм, що відправляє їх від праці, бо вони бунтують робітників.

Бос боявся вийти до робітників й з ними говорити.

Коло офісу стояло чимало робітників, які чули все те. Того самого вечера робітники знов скликали мітінг й на йому постановили поставити домагання босові, щоб прийняв назад до праці комітетовців, або їх усіх звільнив від праці. Робітники підступили під офіс й зажадали, щоб бос вийшов до них на розмову. А бос причаївся в той час в кутку карі й тряс собом, як в пропасниці. До робітників він боявся показати. Й хоч як виснавив отого бос-тов. Нікифорук, що його не-будуч чіпати робітників, хай вийде сподухати самий їхнього жадання, бос таки не вийшов зі своєї норі. Врешті робітники заставили боса послати телеграму по паровозну машину, щоб їх відвезла назад, відки їх забрав компанійний бос. За хвилину бос заявив, що машини він не годен дістати. (Мабуть таки й не послали телеграми). Робітники зажадали від боса, щоб їх відправив карою-штрафання назад до Едмонтону.

На другий день, а було це в неділю, робітники вже очікують машини поїду, але машини не було видно. Бос лише заявив, що він поїде по суперінтендента, який має поладити етисну. За пару годин прибув він й товаристві двох поліцємєнів, й вони відразу стали допитувати, за чим, що бунтують робітників. Товариші Котик і Рєйха ст. Нікифорук пішов до Кардіф виступили наперед поліцємєнів і вистали, чого вони бажали від них. Поліцємєни назвали тим двома товаришам заробітчані з генку. Однак, тов. Котик заявив, що він не піде пішки, а ждає, щоб його відвезли назад. Поліцємєни заявили йому, що поїзтьуть його на шпідєр зі собою. Тоді робітники стали самі висновувати отим поліцємєнам, як з ними поведітися й що вони сами виверили комітет до переговорів з босом. Тоді поліцємєни стали шитати, хто хоче робити далі, а хто ні. По одному боці збиралися ті робітники, що хотіли вступитися, як і бос відправляв їхніх товаришів — комітетовців, по-другому боці ставали ті, що годилися далі працювати, зриваючи солідарність своїх товаришів. Побачив бос, що є більше таких робітників, які не поставились солідарно й почав сміятися, що робітники не весіли затримати один фронт, заявляючи при тому, що він буде далі так само поводитися з робітниками в роботі, як досі.

Робітники не далися заарештувати поліцємєнами.

Поліцємєни поїхали по тов. Нікифорука до Кардіф, привели його й намагалися забрати зі собою етисх трьох комітетовців. Однак, вони відмовилися їхати з поліцією й поліцємєни, побачивши витриману поставу тих трьох товаришів, оставили їх в спокою. В той час екіпжу валося до 50 робітників й зажадали трока. Поліція чекала до того часу, аж робітники відїхали з генка в 9 годині вечером.

Кольб так була постоїла решта робітників за собою й товаришами, на генку були б оставили всі робітники, бос мусів би з ними поводитися по людяному. До того й не гонив бй ними так при роботі понад сідь й не важився б гнати їх до праці на десятки минут скорше, чим є призначено. А все це робить неорганізованість робітників. Самі не стоять в організації й спиноють боротьбу з визиском організованих робітників.

Робітник.

ТОРОНТОНСЬКА ПОЛІЦІЯ ПОЧАЛА НАНОВО ГРОМИТИ БЕЗРОБІТНИХ

Торонто, Онт.

На день 25 липня в годині 7.30 вечером був скликаний Комуністичною Партією Канади мітінг безробітних в Квіне нарку з приводу федеральних виборів. Після мітінгу мада відбулась демонстрація до Сіті Галл.

На означену пору сотки робітників почали сходитися з усіх сторін. Коли зібралось маси робітників кругом банкетенду, тоді появився трок з бєсідником і пдакатами. Робітники привітали їх дучиним і плєсками. Першим промовляв на мітінгу тов. Ч. Сіме, кандидат до федерального парламенту з Торонто. Тов. Сіме висвітлює теперішнє тяжке положєння безробітних в Канаді, вказав, що спричинює поглиблення кризи, без ріжничі котра з капіталістичних партій буде при владі і закликан безробітних і тих, що мають працю, солідарно боротися проти капіталу, який звальює весь тягар на плєчі працюючих.

Офісє голова мітінгу закликав робітників формуватися в ряди, щоби демонструвати до Сіті Голл, помімо того, що Дрепер у вечірній прєсє заявив, що рєзка спроба демонстрацій буде в брутальний спєсєб розбита. Лише що сформовано похід безробітних, а вже кордон поліції і детєктивів заступив їм дорогу. По довгих амаганнєх з поліцією рїшено не демонструвати тому, що робітники Торонто вже знають а доєвїду цю аграю розбїйників, що не мають поліцейське рїшення не демонструвати тому, де був трок і а етисвом "Інтернаціоналу" вийшли на вулицю. Параз аграя детєктивів і найманіх хуліганів кїпцєлася як голодні звїри на товаришів з пликатами і почали рвати з рук наїней, притому бючи усіх жінок, дїтей і старих.

Я самий піє пликати і перший раз мав нагоду предивитися аїнізнати на собі канадїйську "демократію" і дїєуство поліції, бо я це недавно в Торонто. Колись я читав ієвїтїю, як то в Єгїпті для насолоди царя пучєсано голодних звїрів на людий в ширку. Лютого звїря уснаредливлює голод і дика натура,

но торонтоєських дреперових звїрів не уснаредливлює нічого й ніхто.

Я бачив, як один великий поліцємєн алапан тов. Сімеа за плєчє і а лютїстю пхнув ним об землю кілька разів, другий знов напан на бєсєльнєх молодих дїтєх, почав їх бити і конати ногами. За мною пучєсав теж один, щоб відібрати пликати, гнав а-тїв блоку, аж алапан-плікати і порвав в куски. Після цєго почєла до-нарбїу їхати кїнна поліція і ми всі пішли на ошачєнє місце на мітінг.

Тут знову коло 3,000 робітників обступило бєсідників, які промовляли з трока. Велика маса детєктивів і хуліганів старалась увесь час проковувати робітників, кидали розмаїті рєчі на трок як помідори то що, потім пустили аїкєє смєрдєчїй газ, так що трудно було вєстоити. Тов. Кантан тоді промовляв, він же сказав:

"Ви чуєте цєй сморід, цє мєні пригадує що то так капіталістичний устрїй розкладається і смєрєть", на що робітники відповїли гучними оплєсками. І тут мітінг не був спокійний. По між одним хуліганом і робітником вийшла бїйка, поліція за раз мала нагоду кїпцєтися на робітників, щоб "пронєсти порядок" і ще раз їх лютїстю покєзєлась, коли вони розганяли мітінг, пхачучи бєзмєрсєрдно жінок і дїтей на вулиці. Однак, робітники показали і тим разом, що поліція не прогонїть їх геть і за пару хвїлині усі були на місцї, де докінчили мітінг етисвом "Інтернаціоналу".

Володимирець.

ОБІЗДКА МАНДОЛІНОВОЇ ОРХЕСТРИ ВІДДІЛУ ТУРФДІМ В ЕДМОНТОН, АЛТА.

Мандолінова орхєстра віддєлу ТУРФДїм в Едмонтонї вїзїлає спочатком місяця липня на обїздку в провїнції Алберта і даєть ряд прєкраснїх концертів в салєдуєчих місцевостях:

Опал — В суботу, 2 серпня, в Укр. Фармерськїм Домї.
Вох — В недєлю, 3 серпня, в Укр. Фармерськїм Домї.
Едмонтон — В недєлю, 3 серпня, в годині 8.30 вечером, в Укр. Робітничїм Домї.
Коли ви любите українську музику, рїсно і українські народні танки, то не омїніть концерт у нашїє місцевостї. Приходїть самі і кличте своїх знайомих, а певно будеє вдоволенї.

КУПУЙТЕ КНИЖКИ ДЕШЕВО БІБЛІОТЕКА

Робітничо-Фармерська Книгарня у Вінніпегу дістала знову в обмеженій кількості дуже цінний твір Івана Франка дешевого видання "Борислав Сміється".

Тут подаємо окладки дуже цікавої книжки: **"БОРИСЛАВ :--: :--: СМІЄТЬСЯ"** яку написав **ІВАН ФРАНКО** з життя і боротьби бориславських робітників. Є це одна з найкращих книжок з життя галицького робітництва, що читається з великим захопленням.

Звичайна ціна цієї книжки: в оправі \$2.00, а брошурована \$1.50. В Робітничо-Фармерській Книгарні ви дістанете її за 50 ЦЕНТИВ.

Наше перше замовлення цієї цінної книжки розійшлося в протягу кількох тижнів. Замовлення разом з належністю засїлайте таки зараз до:

WORKERS AND FARMERS BOOK STORE
600 SELKIRK AVENUE — — — WINNIPEG, MAN.

ЛИШЕ ЩО ВИЙШЛА З ДРУКУ НА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ ДРУГА НОВА БРОШУРА ДЛЯ КАНАДІЙСЬКИХ РОБІТНИКІВ ПІД НАЗВОЮ

БОРОТЬСЯ ЧИ ГОЛОДУВАТИ!!

FIGHT OR STARVE!!

Написав Стюарт Сміт

Брошура висноє значиня теперішньої економічної кризи канадїйського капіталїзму для канадїйських робітників. В нїй викрєвається зрадничу ролє реформїстів і трєйд-юніонїх зрадників в сучаснїм перїодї загострєнєх боїє канадїйської робітничої класї.

Вона доєвує, що безробітні лише організованою силою і боротьбою можуть вїбороти свої домагання.

Чи обставини робітництва погіршаєть ще дучше з бїльшим загострєнням капіталїстичної кризи? На це питання наєдає відповідь, в якїй викрєвається з правдїним світлїм закони економіки, які допрєвалять до ще гірших економічних обставин бїдних фармерів і робітників. Проти безробітїа і взагалї проти злиднєннєх обставин робітничої класї, заводїнних капіталїзм, протїставїть бойову програму комунїстичної партїї. Кожен робітник повинен мати цю брошуру.

ЦІНА ЦЄЙ БРОШУРИ ЛИШЕ 10 ЦЕНТИВ

WORKERS PUBLISHING ASS'N
650 BAY STREET, TORONTO, ONT.

МАНДРИВНА ДІВОЧА МАНДОЛІНОВА ОРХЕСТРА ТУРФДІМ З ВІННІПЕГУ ВДОРОЗІ

Прудом, Саск.

Вінніпегська Дівоча Мандолінова Орхестра полишила Вінніпег 4 липня й, р. в 3 год. по полудні. Ще від першої години пополудні почали мандоліністки сходиться зі своїми родичами до УРД у Вінніпегу.

На сіварській станції крім родичів зійшлося багато товаришів і товаришок, мовби попрощати мандоліністок в дорогу. Прощання, як звичайно, були плач, радість і щирі побажання товаришкам в дорогу. Потім рушив в Вінніпегу в 3.15 год. пополудні.

Ще довго-довго дивились один за одним та перекликувались веселими й щирими словами.

Ми прибули до Портджда Прері.

Перша місцевість була для нас Портджда Прері. Прибули туди о 5 год. пополудні. На станції стрінули нас товаришки й товариші, які зараз забрала нас та наші ричі до Укр. Роб. Дому.

В Укр. Роб. Домі всі знайомилися з мандоліністками, діригентом, т. Натеком та товаришем і товаришкою, які допомагали орхестрі в обідні. По ширій браюмості всі розійшлися на вечеру до місцевих товаришів і товаришок.

По вечері відбувся концерт. З причини гарячого вечора концерт почався о 9 годині. Сала УРД була заповнена. Кожну точку концертної програми публіка вітала довготривалими оплесками. У половині програми т. Войтишин, який обідав за орхестрою, заговорив про завдання такої обидки Дівочої Мандолінової Орхестри та взагалі про значіння й працю ТУРФДІМ. Другий день товаришки й товаришки вирадили нас на станції й ми, попрощавшись, виїхали до Брендону.

В Брендоні встроїли підрад три концерти.

У Брендоні теж на станції стрінули нас товаришки й товаришки. Вони забрала нас до свого Укр. Роб. Дому й там розподілено нашу музичну дружинку на квартири. У вечер концерт у англійській галі. З той причини, що в Брендоні в той час відбувався еквібіш, а також гала це дуже то популярна, публіки не було повно. Все ж таки, концерт вийшов дуже добре. Другий день, в неділю, відбувся концерт в Укр. Роб. Домі. Помімо того, що було гарячо на 96 степенів пощизі аера, людей було так заповнено, що багато вернулося додому. Отже з той причини ми були примушені дати ще один концерт, зоб-то третій з ряду в Брендоні, щоб дати спомогу бути на концерті й тим людям, що вернулись додому в неділю.

В понеділок і неділю сала УРД була передовнена. Кожну точку рада б поуди публіка по два рази. Великими успіхами користуються т-ки со-сієткі, а голвно т-ка Анна Мисак як соліст-співачка, а т-ка Анна Помаранська як солістка на скрипці. Любуються люди також виступом маленького Михаса у танках та співі й малень-

ков т-кою Кусак. Великим признанням користується також діригент т. Натек, що вмів вишколити добре орхестру технічно. У половині програми виступав з промовою т. Войтишин. У своїй промові пояснив значіння обидки тієї ДМО по містах і фармах, про труднощі, які в звязані з такою обидкою та взагалі про завдання ТУРФДІМ в Канаді. По скінченні третього концерту в Брендоні товаришки приготували вечерю. При спілній вечері місцевої т. Оришин і Продайник виголосили працальні промови, на які опісля слідували відповіді від ДМО.

Дівоча Мандолінова Орхестра прибула до Брендон.

Здається, що не була одна сім'я, хоч одні других ще не бачили в житті. Бо це одна організація, одна думка, одні змагання, один шлях і мета, до якої стремлять всі поведене, гнані й голволи, до якої стремлять зорганізовані працівники фабрики й рілля. По спілній вечері пізно нічю вирадили нас на станції. На станції прощаються всі рідні й наш гурток поспішив до поїзду, який очікував вже нас. Поїзд рушив до Бінфейт о 2.40 год. рано. Про спання ніхтій й не думав, бо за дві-три години треба переїздити далі.

Юнаки Секції Молоді з Бінфейт відали квітами ДМО.

До Бінфейт ми прибули по 10 годині рано. На станції стрінули нас багато товаришів і товаришок. На товаришок нашої орхестри велике вражіння зробила стріча юнаків відділу Секції Молоді з Бінфейт. Виходячи з потягу, ми стрінули бінфейтську Молоді з квітами в руках на платформі коло станції з привітними словами: “Хай живе Секція Молоді! Хай живе ТУРФДІМ! Хай живе ДМО з Вінніпегу!”

—Зі станції забрано нас просто до сала, яку реунтую для ведення культурно-освітньої праці. Познакомившись одні з одними зараз розміщено товаришок на квартирах у своїх такі товаришки й товаришок. Вже розміщено всіх товаришок, а тут ще попитують: а до мене не дає нікого? Та хоч одну дай-те мені.

Вечером почали концерт. Людей прибуло повно, що не вміщаються в салю. У салі гарячо. Кожну точку вітають довготривалими оплесками. У половині програми слідувала промова організатора. Так і видно, що публіка заінтересована, вміє шити такі концерти. Бінфейт, це околиця фермерська, однак, є там і кілька вуглевих копалень. Юні там немає ніякої. Обставини при праці жахливі. Платня чи не найвища в Канаді в такій вуглевій індустрії. Ваш-гавату немає. Одним словом, буда, хоч гнів. Йі саме це заставляє робітників організуватися і вчитися. Концерт скінчився, публіка поча-

ла розходитися, а тут знову починається друга музика, цим разом — природи. Блискавиці, бють громи, дощ для як вєдра, трудно й на диві вказати.

Другий день по обіді всі дівчата пішли купатися до ріки. Поплюскавшись у воді з шістора години, дівчата чуються свіжіші. У вечер концерт знов. Публіки повно, як і попереднього вечера. Як і попереднього вечера публіка з великим ентузіазмом вітає кожну точку. Яке ж не вдоволятися, коли програма цілком нова, костюмами цілком інші, бо одного вечера дівчата були вбрані в червоні однострой, а другого вечера в вірдовіх, українських. По скінченні другого, а разом і останнього концерту в Бінфейт, виголосили працальні промови від місцевих організацій. Цим закінчилися два концерти у Бінфейт.

На третій день, тоб-то 10 липня, в 11 год. рано виїжджено нас з Бінфейт до Ріджайни.

Хоч в Ріджайні безробіття велике, на концерт прибуло багато трудящих.

Скоро ми полишили Бінфейт, всіли до потягу, зараз почали говорити про слідууючу місцевість, Ріджайну. Сама агадка про Ріджайну заінтересувала товаришок. Перш всего чули вони, що в Ріджайні є новопобудований Укр. Роб. Дім, там є сильніша організація, ТУРФДІМ, як у маленьких містечках такі фармах, знають товаришки, що й деяких товаришів товаришок в Ріджайні, а нарешті цікаво їм побачити одне із найбільших міст в західній Канаді.

Ще кілька миль до станції а товаришки вже нетерпеливо з мандолінами в руках очікують, дехто в дверях, дехто в лавці і кожне наготові висісти-як найскорше.

На станції стрінули нас товаришки й товаришки, а між ними всім мандоліністкам зналі тов. і т-ка Гнатюк, які довгий час перебували у Вінніпегу. Пішли ми до УРД. Там по ближній знайомості з товаришами й товаришками розмістили нас на квартири. Та він забрано мандоліністок на квартири, ріджайнські товаришки приготували вечеру в Укр. Роб. Домі для нас. По вечері почали концерт. Людей прибуло повно, помімо того, що тут помітно велике безробіття.

Кожну точку концертної програми як і вєди, приймають довготривалими оплесками. У половині програми слідувала промова організатора т. Войтишин.

Другого дня місцевої товаришки й товаришки зараз забрала мандоліністок зі собою на прохід до містечкі трохі в парк, відвідали парламент, де “кується доля людей”, повиходили сходами на самий верхок парламентарного будинку, звідки побачили ціле місто Ріджайну. У вечер концерт встроїли знов в Укр. Роб. Домі, тільки в інших костюмах та цілком іншою програмою. Як і попереднього вечера було людей повно.

На закінчення другого а разом і останнього концерту в Ріджайні від місцевих організацій зложив подяку юнацької орхестри та вінніпегського відділу ТУРФДІМ, що вислав її на обидку, тов. Гнатюк. Пому у відповідь від орхестри та вінніпегського відділу зложила подяку т-ка Мисак. Великою несподіванкою було, коли на сцену появився маленький 9-літній тов. Посиняк з квітами з руках і від шкільної дівчати зложив подяку, а також китицю квітів т-ці А. Мисак для юнаків орхестри. Другий концерт як і вєди, закінчився “Інтернаціоналом”.

Два дні гостинних виступів ДМО в Мус Джо.

Слідууючого дня був-відїад до Мус Джо. І знову громада товаришів і товаришок вирадили нас в дорогу.

У Мус Джо на станції очікували нас товаришки й товаришки. Від станції ми вїдали вперед до Укр. Роб. Дому, де очікував нас обід. По обіді приміщено нас

у двох готелях, за які товаришки, що тримають оті готелі, не взяли за це нічого, а перетримали всіх нас через два дні даром. Також через ціхих два дні товаришки в Мус Джо приготували харчі для ДМО з Вінніпегу в Укр. Роб. Домі. Помімо того, що тут велике безробіття, ще й патріоти, щоб перешкодити нам, устроїли танці, на цей вечер людей було так багато, що сала Укр. Роб. Дому ледве вміла їх помістити.

Кожну точку концертної програми публіка вітала довготривалими оплесками.

На другий день всі товаришки з ДМО пішли до ріки купатися. Випукавшись доволі, у вечер знов влаштували концерт в Укр. Роб. Домі за добровільними датками. Людей було битком набито. Програма інша,

АГЕНТИ ФАШІСТСЬКОЇ ПОЛЬЩІ, ПЕТЛЮРІВЦІ, БРЕШУТЬ НА РАДЯНСЬКУ УКРАЇНУ

Форт Френсес, Онт.

На неділю, 15 червня, в 8 год. вечером був проголошений відчит на тему: “Життя українців у СРСР, що мав відбутися в читальні Провіста у Форт Френсес. Свідомі робітники заікавилися цим відчитом і масово прийшли послухати.

Лектором був учитель Провіста пан Ковтонок. Він у своїм відчиті старався представити присутним, що Радянська Україна є російською колонією, над якою панує московсько-жидівська диктатура, що страшно тероризують українців і рострілюють кого попаде. На доказ цієї брехні він подав це одну брехню, що недавно рострілено тов. Шумського а ефремівців засуджено на каторгу як на Соловєвські острови. Тимчасом т. Шумський живе на Україні й сміється з нещюкобів, що його рострілюють у своїй пресі. А про засуд ефремівців, хто читав у пресі, то найкраще знає як цей “лектор” бреше. Далше цей “лектор” брехав, що в СРСР в тепер економічний і культурний занепад, де населення голодує, а в той час у капіталістичних країнах добробут і рай, а що в трохі безробітних, то це ті, що взагалі роботи не хочуть. Ще додав що:

“Всі Українські Робітничі Домі побудовані на приказ Москви”. Такими підлим брехнями старався обдурити цей панок тугешні робітники: але це йому не вдалося. Робітники на власній пікрі відчувають цей “добробут” у капіталістичних країнах і знають, яке в них життя.

Він ще наводив цитати з радянської преси деяких дописувачів, що викривали в своїх дописях деяку неадапність в економічній і культурній праці в деяких місцях СРСР. Шкода, що представився за комісія коло Одеси, а не розуміє ще того, що деякі відміні дописи в радянській пресі, ще не означають неуспіх у загальній культурно-економічній розвитку.

Завданням радянської преси є власне викривати всі помилки в будові соціалізму в СРСР, а не прикривати їх. Цєю товариською критикою в радянській пресі власне прищипується буйний розвиток радянської культури і народного господарства.

Петлюрівець захвалює фашистську Польщу.

По скінченні відчиту тов. Н. Савчук запропонував, щоб йому дозволили забрати слово до цього відчиту, або щоб відбувся дебат на що саму тему. Пан Ковтонок згодився на дебат, від умовою, щоб осуд дебатів давала відділа комісія а обох сторін дебатуючих, а не публіка. Після того, тов. Калінюк поставив ряд питань, на які відповісти “пан лектор” не міг відповісти, лиш “говорив ріжні дурнички, які не були до теми... З цих питань прийшло до дискусії, в якій тов. Калінюк збивав брехні цього відчиту. Він доказував, що власне

костюми відміні від попереднього вечера. Публіка вдоволялася.

На закінчення другого концерту від місцевих організацій зложив подяку один товариш, а від відділу Секції Молоді товаришка. Від ДМО зложила подяку т-ка А. Мисак. В понеділок, 14 липня, товаришки в Мус Джо приготували сніданок для орхестранток в Укр. Роб. Домі, а по сніданку виїжджено нас до станції. Зокрема треба зложити подяку УРД тим товаришкам, що дали приміщення в готелі для цілої групи ДМО, що заоподило нам до \$20, й всім товаришкам і товаришкам.

По першій годині пополудні 14 липня ДМО попрощавшись з товаришами і товаришками, полишила Мус Джо й поїхала до Саскатуну. Мандрівники.

вн, як дикий — що в калюжі спить і з калюжі чай п'є, — а український нарід культурний і гарний. Далше дещо про свою біографію розказав, а на кінець зійшов на тов. Поповича, що паче він фарму купив коло Торонто.

Цєю безумною балачкою лиш осмішив себе перед публікою, бо-ж це не до теми а до-того всі вже знають, що це стара брехня. На це йому т. Савчук добре відповів у своїм кішнім слові.

По скінченню дебатів “неутральний суддя” пан Ф. Андрушко встав і висказав свій осуд, без жадних нарад комісії в користь п. Ковтонока. Отже з огляду на виявлену односторонність цього “неутрального судді” і зигнорування комісії, яка мала виснести своє рішення про дебаті, публіка зажадала переведення загального то-досовання про висід дебатів. На це члени читальні “Провісти” рішучо не годилися, бо бачили по настрою публіки, що признавала побідником дебатів тов. Н. Савчука.

Робітники заспівали “Інтернаціонал” в петлюрівській Провісті.

По скінченню мітінгу пан Ковтонок запропонував, щоб відіспівали “Ще не вмерла”. На це робітники відповіли співом “Інтернаціоналу”. Підчас спіну деякі члени Провісти старалися заглушити спів і вили, як каоти в лісі, а пан Ковтонок налив усіх робітників дурнями, дібунами; свинями і т. ін. Одначе, цими провокаційними некультурними висловами на адресу присутніх робітників, цей панок таки не спровокував робітників до вихваток, лиш по співи спокійно вийшли зі сала, а залишилася мала частина сторонників і членів Провісти. Потім вийшли, що деякі нещюкобів так налякалися співу “Інтернаціоналу”, що аж теле-фонували за поліцією, яка прибула, коли вже всі розходились доми.

Тугешні робітники і робітничі мали самі нагоду переконатися, що були на цім відчиті і дебатах, якими брехнями хотів обдурити цей темнитель Провісти. Він представляється перед робітниками українським патріотом і вважає себе за провідника і вчїтєля, а рівночасно називає українських трудящих югами, дурнями, свинями і т. ін. Чи то за те, що ті робітники своєю працею його одержкують? Він замість правду говорити робітникам, поширює такі брехні, що під Польською живуть нашому народові 50 процент дурше як на Радянській Україні. Ось я наведу кілька фактів з промови т. Любченка в Харкові на процесі СВУ і з радянської преси, а це більше переконає не одного, як Ковтонок бреше.

Ось який стан зараз на Радянській Україні.

Тов. Любченко подав: “Жовтнева революція сконфіскувала від поміщиків і передала безплатно 14 і пів мільйона гектарів землі бідним селянам на Радянській Україні, а на Західній Україні 35 процент найкращої землі до нині належить до поміщиків. Через цю українські селяни на Західній Укра-

ні немає землі і вуждують та примушені емігрувати до за-морських країв.

До тепер на Радянській Україні 5 і пів мільйона селян і робітників злікували свою неграмотність, — а на Західній Україні через полонізацію українського населення неграмотність поширюється.

На Радянській Україні є всіх 21 тисяч трудових шкіл із яких 17,500 українських, а решта національних меншостей, яких там живе 20 процент на 30 мільйонів населення. Студентів із вітчих шкіл, яких було перед війною 27,000, то тепер 72,000, які вчаться в 38 інститутах (в університетах), — а на Західній Україні було 3,500 українських шкіл, то на польської влади їх залишилося лиш 774, а українського університету там жадного нема, на 7 і пів мільйонів української людности.

За 120 років до Жовтневої революції було видано 3,214 книжок українською мовою, а за 10 років радянська влада видала 16,000 українських книжок ріжних назв.

На Радянській Україні виходить 103 газет з однодним тиражем 4 і пів мільйона. З того 90 процент українською мовою. Крім цього видається 278 журналів українською мовою з річною циркуляцією 22,457,000 примірників, а на Західній Україні виходить українською мовою лиш один лєнєвник “Діло” з 4,600 циркуляцією, а решта двотижневиків, тиженників і місячників, яких разом циркуляція становить 267 тисяч примірників. Теж соціальне забезпечення трудящих в найкраще у всіх капіталістичних країв.

Отже, найкраще за себе горять цих кілька наведених фактів, де українському народові найлучше живеться. Правда, на Радянській Україні нема добробуту для ріжних парадитів трудящих, яких Жовтнева революція вимела на капіталістичний смітник. За це вони тепер зостаються на робіничо-селянську владу та поширюють на лю брехні. Вони хочуть, щоб зробили з Радянської України колонією для польських панів, як це зробили зі Західної України, щоб ті могли разом із чужими панами вискувати робітників і селян. Але їх мрії ніколи не здійсняться.

Минули ті часи, коли робітничі вірли ріжним панським прихвостям і через це етавали жертвами для їх особистої користи. Досвід з їх життя, читанням дійсно робітничої преси як “Укр. Роб. Вісти”, “Воркер” і т. ін. та робітничої організації навчили їх розбиратися; що правда, а що брехня, що зорієне для їх інтересів, а що шкідливе й тому ці робітничі і робітничі не дадуть себе обдурити. Правда, це є частина українських робітників, що ходять до Провіст, Народних Домів й інших контрреволюційних гнізд, які є виховані так, що легко даються обдурити ріжним панкам. Тому є завданням свідомих робітників допомогти їм освободитися з-під впливу панів, що замість правди їм брехні говорять, а рівночасно за дурнів їх мають.

Присутній.

РОБІТНИКИ Й ФАРМЕРИ! Підтримуйте тільки своє робітничо-фермерське Бюро, яке є зложене самими робітниками й фермерами включно для подагоджування Ваших клопотливих справ. Імігранти отримуваті всієї поради даром. ІНФОРМАЦІЙНЕ І ФІНАНСОВЕ БЮРО вислає гроші до старого краю і виплачує їх на останній почті В АМЕРИКАНСЬКИХ ДОЛАРАХ, черв'ячих, золотих або в лєях. Гроші пересилаємо поштою або каблеграмою ДЕШЕВО, СКОРО, БЕЗПЕЧНО Писіть за табличкою переслать грошей або заходіть до нашого офісу на адресу: INFORMATION AND FINANCIAL BUREAU 600 Selkirk Avenue — Winnipeg, Man., Canada

РОБІТНИКИ ТІММІНС, САВТ ПОРКЮПАЙН І ШУМЕЙКЕР приходіть В НЕДІЛЮ, 3 СЕРПНЯ, В 1-ІЙ ГОДИНІ ПОЛОЛУДНІ на СПІЛЬНИЙ РІЧНИЙ РОБІТНИЧИЙ ДИСТРІКТОВИЙ ПІКНІК що відбудеться НА ТІММІНСЬКІЙ РОБІТНИЧІЙ ПІКНІКОВІЙ І СПОРТОВІЙ ПЛОЩІ ПРИ МАТТАГАМІ РІЦІ В програму входять: промови, спорт, забави і музика. Вечером, того самого дня, відбудеться концерт у Воркєрс Гал, на Четвертій вулиці в Тіммінс. Початок концерту в 8-ій годині вечером.

В НЕДІЛЮ, 3 СЕРПНЯ, ІДІТЬ НА ПІКНІК МОЛОДІ Й ДІТВОРИ!

Шкільний рік навчання учнів Української Робітничої Дітчої Школи починається саме масовим юнацьким пікніком в неділю, 3 серпня, на пікніковій площі РЗТ. Заряд Секції Молоді, Юнацька Шкільна Управа й Шкільний комітет клячуть усіх робітників і робітниць Вінніпегу прибути масово на пікнік їхньої молоді й дівчати, щоб разом з ними вийти назустріч нового шкільного року в УРДШколі. Ідьте самі на цей

ПІКНІК ЮНАКІВ Й ДІТВОРИ

й клячте зі собою ваших дітей. За програму пікніку пдбав вже спортивний комітет Секції Молоді й Шкільний комітет в парі з Юншкільуправою. Для учнів УРДШколи й юнаків Секції Молоді є вже замовлена стріткара. Їзда нею є даром. Вона віджадне від Укр. Роб. Дому в 10.30 год. рано в неділю. Треба, щоб усі учні УРДШколи й юнаки Секції Молоді прибули ще перед визначеним часом, щоб не втратили стріткари.

Пікніковий комітет вже пдбав за теплі й зимні перекуски для усієї дівчати й молоді. На цьому юнацькому пікніку будуть усякі спортивні гри, марші учнів, промови й вистава кінжечок дитячої й юнацької літератури, на яких працюватиме дівчора далі в школі. Так само на пікніку будуть нові вписи до УРДШколи нашої дівчати.

Увесь час пікніку гратиме гучна й справна орхестра. Ключемо шераз усіх на цей пікнік, хай ніхто не сидить вдома цієї неділі. Уся дівчора працюючих Вінніпегу повинна явитися на свому пікніку.

Заряд Секції Молоді — Юншкільуправа — Шкільком.

ЯК ІХАТИ: Беріть стріт кару "Килдонан" і їдьте нею аж до кінця. Там треба перестити на "Сейнт Пол" кару і їдьте нею аж до Фортієр Вокса. На місці вас стрінуть представники пікнікового комітету. Використайте вільний час на відпочинок серед природи і своїх знайомих.

ЦІЄІ СУБОТИ, 2 СЕРПНЯ, В 8 ГОД. ВЕЧЕР ПРИЙДІТЬ ДО УКР. РОБ. ДОМУ У ВІННІПЕГУ

Учні Української Робітничої Дітчої Школи у Вінніпегу працюють вже 10 місяців на кінжечках дитячої й юнацької літератури. 225 учнів прочитали за той час понад 4,000 кінжечок, списаних найкращими українськими й чужими письменниками. На тих кінжечках працювали учні УРДШколи вдома й в школі, працювали гуртом і самотужки. Щоб познайомити усіх українських трудящих Вінніпегу з працею й діянням учнів нашої УРДШколи, Шкільком і Юншкільуправа постановили продемонструвати ЦІЄІ СУБОТИ, 2 СЕРПНЯ, В 8 ГОДИН ВЕЧЕРОМ В САЛІ УКР. РОБ. ДОМУ

ПРАЦЮ УЧНІВ УРДШКОЛИ ЗА НОВИМ МЕТОДОМ В НАВЧАННІ

Свя прилюдно, масова й контрольна праця учнів УРДШколи відбувається за такою програмою:

1. Відкриття лекції головами Шкількому і Юншкільуправи;
2. Контрольне відчитування учнів усіх класів за моментами дій прочитаних творів;
3. Доклади учнів, опрацьованих по гуртам, про життя й твори Т. Шевченка, І. Франка, В. Стефанюка, Б. Грінченка;
4. Найкращі оповідання учнів першої й другої класів;
5. Краще читання короткого літературного твору;
6. Вистава усіх тих кінжечок дитячої й юнацької літератури, на яких вже працювали учні й вистава нових кінжечок, які вже чекають на своїх юних читачів в наступному шкільному році;
7. Роздача свідомств учням УРДШколи за цей рік навчання.

Шкільний комітет і Юнацька Шкільна Управа прохають усіх учнів УРДШколи, їхніх батьків, усіх членів і членкинь наших братніх організацій і симпатиків прибути масово на ту контрольну, практичну й прилюдну лекцію учнів нашої УРДШколи, й самим переконатися, як працювали вони в минулих місяцях, та як вивчали за той час свою рідну мову. Подбайте усі заповнити велику залу, щоб ніде не було місце не світло пустаю. В суботу кожній з вас повинен прийти час, щоб прибути до Укр. Роб. Дому вечер.

Шкільком і Юншкільуправа.

КОНЦЕРТИ ВІННІПЕГСЬКОЇ ДІВОЧОЇ МАНДОЛІНОВОЇ ОРХЕСТРИ.

Дівоча Мандолінова Орхестра при відділі ТУРФДім у Вінніпегу пдчас своєї концертної обіздки відвідає і дасть концерти в наступних місцевостях:

- ГОМБОЛТ, САСК. — в четвер, 31 липня, в "Товн Гал".
  - БАТСОН, САСК. — в п'ятницю, 1 серпня, в "Товн Гал".
  - БЮКЕНЕН, САСК. — в суботу, 2 серпня, в "Товн Гал".
  - ВЕРНІН, САСК. — в неділю, 3 серпня, в 2 годині пополуноді, в Укр. Фермерськй Домі.
  - КЕМСЕК, САСК. — в неділю, 3 серпня, в 8 год. вечером, в "Elite Theatre".
  - ГАЕС, САСК. — в понеділок, 4 серпня, в 8 родині вечером, в "Товн Гол".
  - СТІНЕН, САСК. — у вівторок, 5 серпня в 8 год. вечером, в "Товн Гол".
  - КЕНОРА, САСК. — в середу, 6 серпня, в 8.30 годині вечером, в Роял Театрі.
  - БРОКСТОН, САСК. — в п'ятницю, 8 серпня, в "Січ" Галі.
- В програму концерту входять найкращі українські народні пісні як хоральні, та к і сольові, дуети, квартети, скрипкові сола, класичні твори, а також українські народні танки. Приходьте численно почути прекрасний спів і музику молодих українських дівчат, дітей організацій робітників з Вінніпегу та полюбуватись українськими народними танками.

ОРГАНІЗОВАНИ РОБІТНИКИ ПОМАГАЮТЬ БЕЗРОБІТНИМ.

Ріджайна, Саск.

В Ріджайні зараз є чимало безробітних, які шукають за роботою, але її неможуть ніде знайти. Чимало безробітних голодує з того приводу, не мають куди піти, ні де дізнатися. А найбільше вже бідують ті безробітні, які ще тримаються повів, їхніх церков і патріотичних контрреволюційних організацій. За тіх робітників не дбає ніхто, бо вони й самі не подбають за себе.

Краще вже живіть тим безробітним, що являються заради членами або й прихильниками робітничо-фермерських організацій. Такі безробітні можуть заходити кожнокчасно до Укр. Роб. Дому, мають нагоду прочитувати робітничо-фермерську пресу, слухати усяких докладів, лекцій. А навіть часта приходять таким безробітним організовані товариші й товаришки з матеріальною допомогою.

От на днях в нас в Ріджайні організоване членство при Укр. Роб. Домі відкрило харчівню для безробітних, що являються симпатиками або й членами робітничо-фермерських організацій. Ті робітничі й фермерські організації, що працюють, а є членами організацій, відкладають з власної навіть мізерної заробітної плати на прохарчування тих, що опинилися зараз без праці.

В той час, коли много безробітних в самій Ріджайні не мають їди вложити в рота, організовані й симпатичні робітничо-фермерські організації, що працюють, а є членами організацій, відкладають з власної навіть мізерної заробітної плати на прохарчування тих, що опинилися зараз без праці.

Я гадаю, що цієї підтримки не мають безробітні в подвійній сирині-жовтій організації, не мають її теж і в поповській. Як патріоти так само й вони тільки й читають, щоб з робітниками виврати останній денг, а коли він не має їм що дати, вони його кидають на жертву голодної смерті.

Сьогоднішній важкий час, коли велика маса безробітних не має праці й витрмання, як напевно зростає визиском робітників тих робітників, які ще на ховляться при станках праці, дивляться найвідповіднішою хвилинкою для усіх робітників і робітниць йти в лави робітничих організацій й плече в плече з організованим робітництвом продовжати далі боротьбу за кращі умовини праці, а за повне витрмання на випадок безробіття, за повалення панського ладу визиску й гнету.

А. Л. ТУРФДімець.

ВІДПОВІДЬ "КАНАДІЙСЬКОМУ ФАРМЕРОВІ".

Енсонвіл, Онт.

В "Кан. Фермерові" з 18 червня вміщена стаття п. н. "Гості в редакції". Не знаю, яким правом редактор "К.Ф." міг це містити, коли я йому такого робітника не припоручував і нічого такого не говорив, як там написано. Сказано там, що в Енсонвілі нема безробітних, тоді як певно не знайдеться в Канаді ані одного міста, де не було б безробітних. Я говорив лише, що у нас менше безробітних, як деінде.

По друге, я з такою газетою, як "К.Ф." немаю нічого спільного і заявляю, що й не буду мати. Коли другий раз зтось зайде до редакції "К.Ф.", то нехай редактор запитає, чи можна містити про него в газеті. Не буду рознісуватися багато, бо шкода часу та місця в газеті. Правду каже послдовця: "З другим зайдеши, то й другим останеш".

Т. Федак.

Товариші! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісті".

Dr. F. RYBAK
(M.D., C.M., L.M.C.C.)
Лікар, оператор і акушер з практикою в Шіаго, Монреалі й Вінніпегу.
Операції виконують в шпиталях.
Office, Cor. SELKIRK & McCREGGER STS. — Phone 55 323
Residence, 562 ALFRED AVE., WINNIPEG — Phone 54 000

ЩО ДИХНЕ, ТО БРЕХНЕ.

Тейлортон, Саск.

Перез я читаю "Західні Вісті" то бачу великі статті повні брехливих наддів на Радянський Союз. Не дуже я цікавлюся німц, бо знаю, що це папські та поповські брехні.

Якось раз читаючи оту репльну газету, я запримітив одну статтю під заголовком "На Україні трактори не хочуть орати". Читаю далі таке: "Майже всі трактори на Україні старі та зржавлені, навіть одному пішеном текла пайшою олива". Тут я роземіяс на голое, думаю, певно писак "Західних Вістей", там був та заглядив під кожного трактора, чи де не тече олива. Видно, що брехливим писакам вже нестало брехні на Радянський Союз й вони починають писати цілком дурненькі нісенітніці.

Таких брехнів є повно у їхній газеті.

Р. Трибда.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

ВІННІПЕГ, МАН.

ПРОСИМО ВСІХ ЧЛЕНІВ Робітничо-Фермерського Кооперативного Т-ва бути присутніми на річних зборах т-ва в салі УРД в четвер 31 липня в год. 8 вечера, щоб вислухати фінансовий звіт та почути про гарний розвій кооперативу.

Цим повідомляється до відома всім робітникам міста Вінніпегу, що старанням Польського Робітничого Товариства у Вінніпегу відбувається в неділю, 3 серпня, на "Море Паєйс" площі **ВЕЛИЧАВНИЙ ПІКНІК**. Просимо робітників приїхати на цей пікнік якнайчисленніше. Беріть всі "Море Паєйс" стріт кару і їдьте нею аж до кінця. Залиши стріт кару, їдьте просто на пікнік.

Заряд ПРТ.

ІСТ КИЛДОНАН, МАН.

Цим повідомляється всім членам відділу ТУРФДім в Іст Килдонан, що в суботу, 2 серпня, в годині 7.30 вечером відбується **МІСЯЧНИ ЗБОРИ** членства маданого відділу. Є важкі справи. Просимо всіх членів прийти на час.

УВАГА! ЛЕГБРИДЖ І ОКОЛИЦІ!

Старанням відділу РЗТ в Легбридж, Ата, устроюється в неділю, 3 серпня, **ВЕЛИКИЙ ПІКНІК** на площі відділу ТУРФДім. Програма багата, різноманітна й надзвичайно цікава. Буде смачна перекуска та холодні напінки. Просимо всіх прибути на цей пікнік з сім'єю і весело забавитися. Початок пікніку в 10 годині рано.

УВАГА! ТІММНС, ОНТ.

Старанням Конференції Тімнських Робітничих Організацій під проводом КІК відбувається в неділю, 3 серпня 1930 року **ВЕЛИЧАВНИЙ ПІКНІК** на пікніковій площі, коло ріки Матабамі. На пікніку будуть промовляти бесідники на різних мовах. В програму входять різні перетони для молоді й старших. В пікніку візьме участь фінляндський робітничий спортивний клуб і много інших несподівано. За перекуску не журіться, бо в наших буфеті ніколи нічого не бракує.

Робітники й робітнички! Конференція виває вас взяти участь в цій пікніку. Своєю присутністю ви не тільки дасть фінансову піддержку, яка тепер дуже потрібна нашим організаціям, але й самі багато скористаєте.

Початок пікніку в 1-й годині пополуноді.

НА ВАШ Сніданок, обід і вечеру

— заживайте

СМАЧНІ "БОНС" І "РОЛС"

Печені по старокраєвому. — Печемо свіжі що дні.

NEW YORK BAKERY
698 SELKIRK AVE., WINNIPEG, MAN.
(Between Park & McKenzie Sts.)

ПОЗВОЛЬТЕ НАМ ПОМОГТИ ВАМ ВЗЯТИ ДІТИ НА Свіже повітря і сонічне світло

Ми маємо великий вибір ДІТОЧИХ БАЙСІКЛІВ НА ТРОХ КОЛЕСАХ, ДЖОЙ-ЦИКЛІВ, ДІТОЧИХ АВТОМОБІЛІВ І ІНШИХ ДІТОЧИХ ЗАБАВОК, які продаємо по уміркованих цінах.

Чи думаєте про новий візок для дітей, звичайний або такий, що надається на прохад? Ми можемо заспокоїти ваші потреби під цім зглядом даючи вам спромому легких сплат. Не забувайте також про **ЗИМОВІ БЛЕНКЕТИ**

На вилпат по 50 центів тижнем. — Будьте приготівані.

GILLIES FURNITURE CO. LTD.
956 MAIN STREET — PHONE 53 533

ДОКТОР В. ЧАСНИЙ
ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (M.D., C.M., L.M.C.C.)
з практикою в шпиталях в Монреалі й Ст. Емільєв.
417 SELKIRK AVE. — WINNIPEG. — Phone 55 808
(На місці д-ра і герабеса.) Урадує також вечером.

НАЙЛІПША КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ

Робимо убрання до мри з доброї матерії і сукна. Коли Вам потрібно араза убрання або літній плащ, так заходіть до нас, бо ми даємо великий опуст. Ціна попередно була \$35, тепер \$29; попередно \$40, тепер \$33; а ті що коштували \$45, тепер по \$38. За вдоволення ручимо.

Також чистимо, прасуємо і напаруємо.

A. CHOMA — 567 SELKIRK AVE. — WINNIPEG, MAN.

ПЕВНА ПОМІЧ НА ЖОЛУДКОВІ НЕДУГИ

ново-винайдеий лік, який зоручається на такі недуги: **КВАСНІСТЬ ЖОЛУДКОВУ, НЕСТРАВНІСТЬ, ГАЗ І ЗДУТТЯ, ПЕЧЕННЯ ПІД ГРУДЬМИ.**

Особливо рекомендується на: **БОЛЯКИ ЖОЛУДКА І КИШОК.**

Ціна \$1.25. — 3 переслікою \$1.35.

Продається по всіх аптеках ЗА ГАРАНТІЄЮ, або пишть на поштову адресу:

STOMACOL DRUG Co.
602 Selkirk Avenue
WINNIPEG — MANITOBA

Отримуємо постійно численні листи подяки.

УКРАЇНЕЦЬ ДР. Ю. ДРАГАН

Лікар, Акушер і Оператор
Член Домініанської Ради ЛІкарів
203 CANADA BUILDING
Saskatoon, Sask.
(Коло сїенарської стації)

ВІРОБЛЯЄМО

штучні ноги, руки і палички (створки). За роботу і матеріал гарантуємо. Ціни умірковані. Говоримо по українськи.

THE WINNIPEG ARTIFICIAL LIMB COMPANY
621 Main St. — Phone 88 467
WINNIPEG, MAN.

СТАНЬТЕ СВОІМ ВЛАСНИМ ХАЗЯЙНОМ, БУДЬТЕ ФАРМЕРОМ ПРИ МІСТІ.

4-АКРОВИ ФЕРМА НА КУРІ І ФУТРОВІ ЗВІРЯТА.

В околиці Іст-Вілд, 4 милі від Вінніпегу, є чудові ділячки потрошків, зокладно добрі дороги, будиночки виховані і публічних шкіль. Створюється перспектива в діло своїм ділом.

ЗАЙДІТЬ АБО ПИШІТЬ ДО НАС НИНІ!

Продовимо, купуємо і замінюємо, доми, логі, фарми і т. д. Старофермери і нові фермери, потрошків, зокладно. Ассесування від воєни, по актам, поробили й залучили карти. Через 30 років в бізнесі, в своїм гуртчанно-в-роботу.

J. G. KIMMEL, Notary Public

МАШИНИ ДО ПИСАННЯ

— перероблені й нові, направна і чистення. Вдоволення гарантується. **MODERN OFFICE APPLIANCES, LIMITED**
247 NOTRE DAME, WINNIPEG, MAN.

ДР. Й. С. ЧАЙКІВ

ЛІКАР І ОПЕРАТОР (B.A. M.D.)
Спеціаліст по венеричним недугам і спеціаліст-акушер
Офіс і помешкання: 299 ROYCE AVENUE
Тел. Trinity 7132 TORONTO, ONT. — TEL. LLOYD 3353
Урадові години — від 2 до 4 і від 6 до 8.

НАЙЛІПШИЙ ЛОМБЕР

В нас можна дістати вського рода матеріал, який лише потрібний до будови. Для фермерів даємо спеціальну ціну на всім. Купуючи в нас, ви дістаете повне вдоволення і гарантію. Пишіть в своїй мові до:

WINNIPEG LUMBER & FUEL COMPANY
362 JOHNSON AVE. — PHONE 502 112 — WINNIPEG, MAN.

НЕ ЧИТАЙТЕ ЦЕГО ВСІ ТІ,

що не має ніяких болів, в кого кров багата і чиста.

ДЛЯ ІНШИХ ДАЄМО ДАРОМ ФЛЯШИНУ СЛАВНОГО ЛІКУ НА БОЛІ

ІНДІАНСЬКИЙ ЛІНІМЕНТ БЛЕКГАВКА (РЕТЕЛСНЕЙК ОІЛ)

НА ЗАСПОКОЮВАННЯ ТАКИХ БОЛІВ, ЯК РЕВМАТИЗМ, БОЛІВ НЕРВІВ, В КРИЖАХ, СУСТАВАХ, ПАХВИНАХ, БОЛІВ ГОЛОВИ, ВУХ, ЗУБІВ, ОПУХЛИХ НІГ АБО ІНШИХ ЧАСТЕЙ ТІЛА І Т. Д.

До того даємо також ДАРОМ коробку 14-ДЕННОГО ДИВА БЛЕКГАВКА приготіваного з лічничих рослин, коріння, кори, швітів і ягд, високо рекомендованого на оздоровлення заневищеної крові. Ці пугілки дають проширюють жолодок і кишки від усіх лішніх та недоворних матеріалів, роблять кров багатію і чистою, оздоровляють всі органи тіла. Тисячі людей винають індійський (Ретелсейк Оіл) Лінімент Блектавка з найкращими наслідками і рекомендації його своїм знайомих. Попробуйте і ви також будете вдоволені.

Фляшчина цього лініменту звичайно продається за одного долара. Але з цим оголошенням ми робимо спеціальну оферту. Пришліть нам поданий випису купон разом з одним долларом, а ми вишлемо вам оплаченою поштовою послікою ДВІ одно-доларові фляшини лініменту і одну одно-доларову коробочку пугілок 14-денного дива Блектавка. Таким чином отримаєте ці знамениті ліки, що коштують \$3.00, тільки за **ОДНОГО ДОЛАРА.**

ВИШЛІТЬ ЦЕЙ КУПОН, А ЗАЩАДИТЕ \$2.00.

Наша тепершня нова адреса!

BLACKHAWK INDIAN REMEDY CO.
1536 Dundas Street W., Toronto, Ont.

ПАНОВЕ:

В прилозі послікою \$1.00, за який прошу вислати мені повноротною поштою дві регулярні одно-доларові фляшини Індійського (Ретелсейк Оіл) Лініменту Блектавка і одну регулярну величину коробочку 14-денного Дива Блектавка, за що я більше не обовязаний нічого платити.

Імя і назвико .....

(Номер помешкання і вулиця або почтова скринька)

Місто .....

Провінція .....

ПРОСИМО ПИСАТИ ВИРАЗНО.

Наша гарантія.—Ми щим погоджуємося з вернути назад отримані гроші, разом зі зворотною поштовою оплатою, якщо з яких небудь причин ви не будете задоволені Індійським (Ретелсейк Оіл) Лініментом Блектавка.

BLACKHAWK INDIAN REMEDY COMPANY